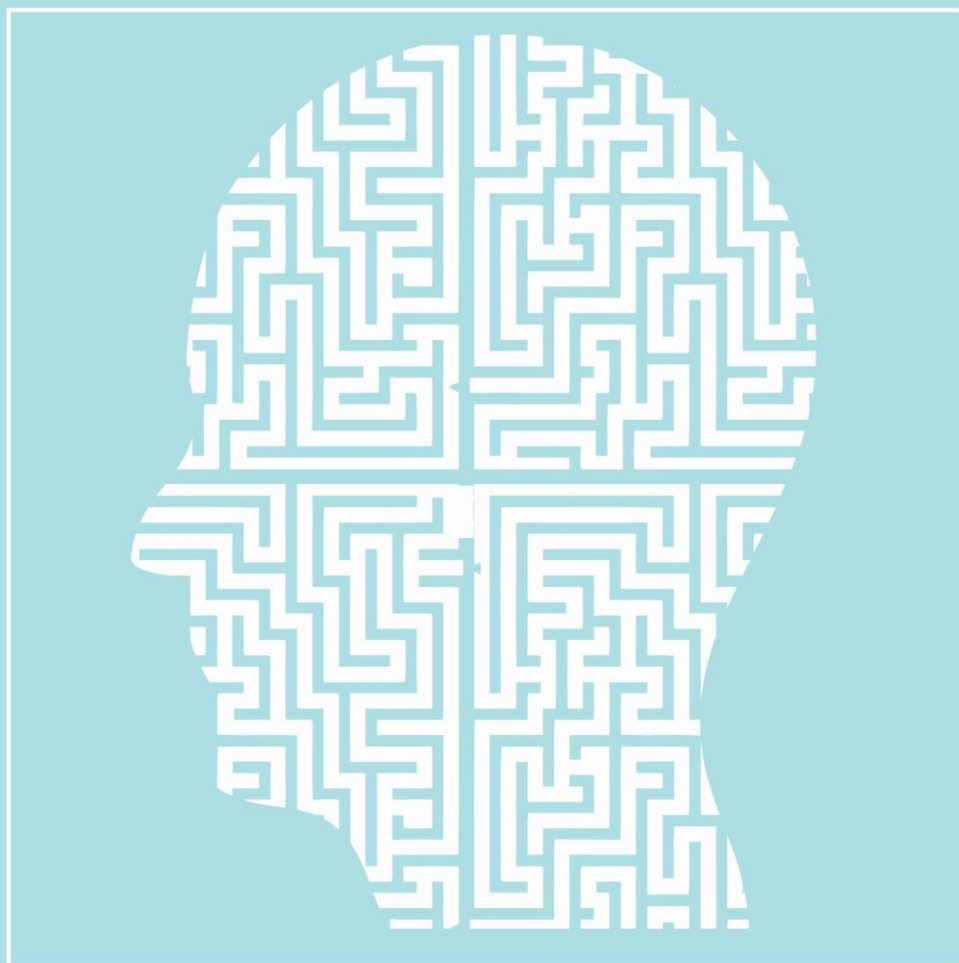

ABSTRACTS/ABSTRAKTY

UWM, Olsztyn, 22-24.09.2016

Językoznawstwo kognitywne

Wykłady plenarne

Prof. Bogusław BIERWIAZONEK
Akademia im. Jana Długosza w Częstochowie

Between metonymy and synecdoche

The talk focuses on a rather neglected area of figurative language, which I dubbed metonymic synecdoche Bierwiazonek (2013). My proposal is based on the typology of figurative language which distinguishes three basic figures of speech: metaphor, metonymy and synecdoche, where metaphor is understood in its more or less “traditional” sense as a transdomain mapping, metonymy is restricted to mappings within a single domain (frame or integrated conceptualization), and synecdoche is defined in terms of mappings across different levels of categorization, typically higher level concepts/names are used for lower level concepts/names. In their recent book on figurative language Dancygier and Sweetser (2014) call this kind of mapping “category metonymy”, as opposed to “frame metonymy”. The term synecdochic metonymy was proposed in order to categorize the figurative uses whereby one concept/name C/N1 of a basic category CB is used for another concept/name C/N2 of the same basic category CB, e.g. the use of *armchair* to refer to an electric chair or a wheel chair. What makes synecdochic metonymy interesting is that it seems to be involved in what Cruse calls autosuperordination, whereby a salient member of a subcategory becomes (synonymous with) the name of the whole category, e.g. for some people Mozart may have become such a paragon for musical talent and thus the superordinate term for the category of musically talented people, as in *Our band is not that great but we do have two real Mozarts*. One important purpose of this kind of synecdochic superordination is evaluation: the new category comprises only its best or worst members. Thus, in the example given above, the category of musicians is divided into Mozarts and non-Mozarts. Finally, the new lexicalized concept may cross the domain boundary and become the source for a rather funny class of metaphors, as e.g. *Believe me, this computer is a Mercedes* or *Mariusz Błaszczak is the Mozart of Polish politics*.

Prof. Krzysztof HEJWOWSKI
Uniwersytet Warszawski

Translating minds. Cognitivism and translation

„Translation may very probably be the most complex event yet produced in the evolution of the cosmos.” (I.A. Richards) What makes translation so complicated? Many scholars wrote about differences between languages and cultures as obstacles in the process of translation. There is, however, an even more fundamental difficulty. Texts are but meagre representations of vast mental states. Texts are signals urging the recipient to reconstruct those mental states. Thus, to translate well one has to “translate minds” rather than texts. The translator has to identify to a certain extent with the author, with the recipients of the original and with probable recipients of the translation. How is it possible? The key role in this process is played by two characteristics of the human mind: “effort after meaning” (to use a term coined by F. Bartlett) and empathy. It follows that in order to describe the process of translation we need the tools of cognitivism.

Critical Remarks on the Metatheory of Cognitive Linguistics

1) Background. There is a tendency to think that all problems of philosophy, logic, and linguistics can, and must, be solved just by empirical psychology (and, perhaps, neurobiology). This metaphysical position is known as (all-out) **psychologism**. Recently it has been represented e.g. by Quine and Chomsky and, within Cognitive Linguistics (= CL), by Johnson & Lakoff and Langacker. I will argue that psychologism is fundamentally false. In so doing, I will advocate a return to traditional semantics. Why? – Because traditional semantics can only be supplemented by CL, but not refuted (for details, see Itkonen 2016).

Psychologism has been the prevailing doctrine during the history of Western linguistics, as documented by Itkonen (1991: Ch. 5), but its falsity has been demonstrated again and again, e.g. by Peter Abaelard and Gottlob Frege (*op. cit.*, pp. 225-226, pp. 283-285). Therefore it is preposterous for Johnson & Lakoff (2002) to claim that, thanks to (their version of) psychologism, “Anglo-American analytic philosophy becomes untenable, as do other traditional approaches to philosophy” (p. 247). Nonsense!

2) The nature of semantic analysis. As extensively argued by Pap (1958), the basic tool of philosophical/semantic analysis is the notion of **entailment** (= necessarily true, or analytic, implication) as well as the inverse notion of contradiction (in the specific sense of necessarily false implication). Entailments: ‘If A is B’s father, then A is B’s parent’, ‘If A is B’s father, then A is male’ vs. Contradictions: ‘If A is B’s father, then A is B’s child’, ‘If A is B’s father, then A is female’. These produce the definition ‘father = male parent’. Another example (produced by three entailments): the traditional definition of ‘knowledge’ as ‘true justified belief’.

This is how both lexical and grammatical meanings are elicited, in the first place: ‘A was running’ entails both ‘A was moving’ and ‘in past tense’, and is contradicted by ‘A was motionless’ and ‘in present tense’; and so on for each and every case.

3) Semantics and psychology. The necessary connection between such concepts as ‘father’ and ‘parent’ (or ‘knowledge’ and ‘truth’) does not obtain between psychological phenomena, understood either as conscious introspections (Talmy) or as unconscious cognitive occurrences (Langacker, Croft). Rather, it obtains between inhabitants of Popper’s social-normative ‘world-3’. That is, the connection that (necessarily) ties e.g. ‘father’ and ‘parent’ together is of **normative** nature. It is possible to deny (or to ignore) this connection, but it would be **wrong** to do so. Conscious and/or unconscious psychological phenomena (qua ‘world-2’ entities) do exist, of course, and deserve to be investigated in their own right; but they are not meanings and, therefore, not the (primary) subject matter of semantics (cf. Sect. 5).

4) Analytic vs. synthetic; dictionary vs. encyclopedia. In Section 2, analyticity was claimed to be the basis of semantics. Analytic and contradictory sentences are true or false by virtue of lexical-cum-grammatical meanings, i.e. independently of (extralinguistic) matters of fact, whereas the truth or falsity of synthetic sentences is dependent on matters of fact. As argued by Pap (1958), the analytic-synthetic distinction is a **gradual** one insofar as there is the following type of continuum: (i) structurally analytic sentences: ‘all married men are married’ > (ii) descriptively analytic sentences: ‘all fathers are parents’ > (iii) sentences that are neither analytic nor synthetic: ‘all lemons are sour’ > (iv) synthetic sentences: ‘all married men are unhappy’. This type of “gradualism”, defined by Pap (1958), is in practice identical with Quine’s (e.g. 1970) “doctrine of gradualism”. – Notice that all of (i)-(iv) are implicit implications, but only (i)-(ii) are entailments.

On one interpretation, the analytic-synthetic distinction is identical with the ‘(language-internal) dictionary’ vs. ‘(language-external) encyclopedia’ distinction. Both distinctions have been

widely misunderstood. That there is no absolute (or 'sharp') distinction between analytic and synthetic has been taken to mean that there is no ("tenable") distinction between analytic and synthetic. But: "Es ist selbstverständlich, dass der Begriff der Analytizität in natürlichen Sprachen nur relativ sein kann (vgl. Quine 1953) ... Die Relativität darf aber nicht mit der Nicht-Existenz verwechselt werden" (Itkonen 1970: 8). Consider this analogy: That there is no absolute distinction between white and black does not mean that there is no ("tenable") distinction between white and black.

That there is no absolute distinction between dictionary and encyclopedia has in turn been taken to mean that "the only viable conception of linguistic semantics must be encyclopedic in nature" (Langacker). This is a non-sequitur, to put it mildly. That there is no absolute distinction between white and black does not mean that everything is black. Besides, as pointed out by Pap (1958), even such *prima facie* encyclopedic meanings as 'lemon' (or 'banana') contain an analytic core: 'All lemons are fruits'.

5) Meaning is use. According to Langacker (1987), "a conceptualization is the occurrence of a cognitive event" (p. 138), and "meaning is, in the last analysis, a matter of conceptualization – what else could it possibly be?" (p. 156). This question will now be answered (in addition to what was already said in Section 3).

Meanings exist as determined by socially valid **norms** accessible to conscious intuition. Hence, as argued with great subtlety by Wittgenstein, meaning is use, namely **correct** (as opposed to incorrect) use. This is the link between Wittgensteinian semantics and the type of semantics carried out by analytical philosophy, epitomized by Pap (1958).

The following quotations reveal what is common to these two approaches: "The meaning of a word is not the experience one has in hearing or saying it, and the sense of a sentence is not a complex of such experiences" (Wittgenstein 1958: 181). "[A] negative answer to the question 'Is this what I (you) **have in mind** when I (you) use term *T*?' [cannot] disconfirm a proposed analysis of the meaning of *T*" (Pap 1958: 398). *Ergo*, semantics has nothing to do with "mental experience".

The Wittgenstein & Pap approach is, predictably, in a stark conflict with the CL position: "Our ultimate objective must be to characterize the types of cognitive events whose occurrence constitutes a given mental experience" (Langacker 1991: 2). And: "mental experience resides in cognitive events defined as neurological occurrences" (1997: 249).

6) Conclusion. Above, I have criticised CL for its inability to come to grips with the notion of necessary truth (and falsity). This is also the main (though not the sole) basis for Katz & Postal's trenchant critique of Chomsky-type psychologism (or 'conceptualism'). In conclusion, it needs to be added, however, that the anti-psychologistic position is just as valid also outside of semantics, e.g. in phonology: "Die Heranziehung der Psychologie muss bei der Definition des Phonems vermieden werden, denn das Phonem ist ein sprachwissenschaftlicher und nicht ein psychologischer Begriff" (Trubetzkoy 1958/1939: 37-38). But why? – „Da das Sprachgebilde aus Regeln oder Normen besteht, ..." (p. 6). More elaborately: The mental correlates of both sounds and meanings are infinite in number, but the number of the corresponding norms is limited and therefore constitutes the proper subject matter of linguistics (*ibidem*). These are words of wisdom.

References:

- Itkonen, Esa. 1970. Zwei verschiedene Versionen der Bedeutungskomponente. *Linguistics* 59: 5-13.
- Itkonen, Esa. 1991. *Universal history of linguistics: India, China, Arabia, Europe*. Amsterdam: Benjamins.
- Itkonen, Esa. 2016. An assessment of (mentalist) cognitive semantics. *Public Journal of Semiotics* 7: 1-40.
- Johnson, Mark & Lakoff, George. 2002. Why cognitive linguistics requires embodied realism. *Cognitive Linguistics* 13.3: 245-263.

- Katz, Jerrold J. & Postal, Paul. 1991. Realism vs. conceptualism in linguistics. *Linguistics and Philosophy* 14: 514-554.
- Langacker, Ronald W. 1987. *Foundations of cognitive grammar, vol. I: Theoretical prerequisites*. Stanford University Press.
- Langacker, Ronald W. 1991. *Concept, image, and symbol: The cognitive basis of grammar*. Berlin: Mouton de Gruyter.
- Langacker, Ronald W. 1997. A dynamic account of grammatical functions. Joan Bybee et al. (eds): *Essays on language function and language type, Dedicated to T. Givón* (pp. 249-274). Amsterdam: Benjamins.
- Pap, Arthur. 1958. *Semantics and necessary truth: An inquiry into the foundations of analytic philosophy*. New Haven: Yale University Press.
- Quine, Willard Van Orman. 1953. *From a logical point of view: Logico-philosophical essays*. Cambridge, Mass.: Harvard University Press.
- Quine, Willard Van Orman. 1970. *Philosophy of logic*. Englewood Cliffs, N.J.: Prentice-Hall.
- Trubetzkoy, N.S. 1958/1939. *Grundzüge der Phonologie*. Göttingen: Vandenhoeck & Ruprecht.
- Wittgenstein, Ludwig. 1958. *Philosophical investigations*, 2nd ed. Oxford: Blackwell.
-

Prof. Zoltán KÖVECSES
Eötvös Loránd University, Budapest

Conceptual metaphor theory: some new proposals

In recent years I have made some new suggestions concerning conceptual metaphor theory (Kövecses, 2010a, 2010b, 2015, 2016). They are related to especially two areas of the functioning of the conceptual system: (1) the role of context in the production of metaphors and (2) the level of conceptual organization that applies to conceptual metaphors. In the present paper I would like to demonstrate *how the context can produce viable metaphors* and *how the level of conceptual organization in metaphor can have an impact on a debated issue* in CMT: namely, the issue of *methodology*.

References:

- Kövecses, Zoltán. 2010a. *Metaphor. A practical introduction*. 2nd edition. New York and Oxford: Oxford UP.
- Kövecses, Zoltán. 2010b. "A new look at metaphorical creativity in cognitive linguistics." *Cognitive Linguistics*. Vol. 21-4: 663–697.
- Kövecses, Zoltán. 2015. *Where metaphors come from. Reconsidering context in metaphor*. New York and Oxford: Oxford UP.
- Kövecses, Zoltán. 2016. *Levels of metaphor*. Unpublished manuscript.
-

Obrady w sekcjach

Obrazowanie w nauczaniu gramatyki języka obcego

„Zwrot ikoniczny” – takie określenie proponuje W.J.T. Mitchell na współczesną tendencję w kulturze, która uwypukla znaczenie obrazu w wielu dyscyplinach naukowych. Zasada jest jedna: w miejsce tekstu, który do niedawna stanowił punkt wyjścia, pojawia się obraz. Temat obrazowania i wykorzystywania naturalnych zdolności poznawczych człowieka łączy również gramatyka kognitywna – teoria zaproponowana w 1976 roku przez amerykańskiego lingwistę Ronalda Langackera, który pokazuje atrakcyjność gramatyki w ciągłych możliwościach jej badania, w wychodzeniu poza schematy, w szukaniu nowych prawidłowości. Autorka referatu wychodzi więc od założenia, iż gramatyka kognitywna ma potencjał dydaktyczny. Pokazuje to rozwijający się coraz bardziej w glottodydaktyce nurt, wykorzystujący narzędzia kognitywne do nauczania języków obcych. Referat dotyczy zatem wykorzystywania potencjału glottodydaktycznego językoznawstwa kognitywnego, a konkretnie obrazowania opisanego przez Langackera. Autorka, stosując analizę zawartości jako metodę badań oraz wymiary obrazowania, tworzy klucz kategoryzujący, który służyć ma uporządkowaniu przedstawień wizualnych materiału gramatycznego w podręcznikach do nauki języków obcych. Zatem rysunki, wykresy czy obrazki pochodzące z podręczników, stanowią źródło korpusu. Inspiracją do owych badań był projekt Uniwersytetu w Granadzie „Potencjał glottodydaktyczny gramatyki kognitywnej” i wydane przez twórców projektu materiały, toteż autorka zbierając korpus skupia się na podręcznikach do nauczania języka hiszpańskiego jako obcego – zarówno tych kursowych, jak i gramatycznych.

Celem pracy jest więc stworzenie klucza kategoryzującego, który z kolei służyć ma autorom materiałów do nauczania języków obcych, a także nauczycielom oraz lektorom, w ułatwieniu eksplikacji zagadnień gramatycznych. Autorka chciałaby także ukazać pola do rozwoju i w przyszłości stworzyć swój materiał wizualizujący niektóre zagadnienia gramatyczne w sposób innowacyjny.

Obrazowanie metaforyczne w polskim kodeksie karnym a rozumowanie prawnicze

Proponowane wystąpienie ma na celu zaprezentowanie częściowych wyników większego interdyscyplinarnego projektu naukowego na pograniczu nauk prawnych i językoznawstwa kognitywnego realizowanego w ramach konkursu OPUS finansowanego przez NCN. Podstawowym celem tego projektu jest analiza, w oparciu o synchroniczne badania szerokiego korpusu polskiego języka prawnego i prawniczego, wpływu swoistej metaforyczności języka polskiego prawodawcy na prawnicze rozumowanie, w tym prawnicze wnioskowanie przez analogię.

W ramach niniejszego badania dogłębnej analizie pod kątem obecności metafor konceptualnych na gruncie teorii G. Lakoffa i M. Johnsona (1980/2003) oraz jej późniejszych udoskonaleń wprowadzanych przez innych kognitywistów poddany został polski kodeks karny. Daje się zauważyć, że użyty w nim język legislatora, roszczącego sobie prawa do uniwersalności, tj. powszechnej dostępności dla przeciętnego odbiorcy w danej grupie językowo-kulturowej, jest w znacznej mierze, podobnie jak język naturalny powszechny, wysocy metaforyczny. Instytucje prawne zawarte w kodeksie karnym konceptualizowane są najczęściej w oparciu o mocno skonwencjonalizowane metafory, których domeną źródłową są przedmioty materialne nieożywione oraz autonomiczne organizmy bądź ich poszczególne organy. Obowiązki prawne i przestępstwa są konstruowane jako oddziaływanie podstawowych sił fizycznych na przedmioty materialne i organizmy w domenie przestrzennej, natomiast sam wymiar sprawiedliwości i wymierzanie kar są przedstawiane jako środki szerokiego spektrum oddziaływań społecznych (opieka, wychowanie, ważenie, prewencja).

Wyniki analizy językowej kodeksu karnego zostaną następnie wykorzystane w analizie orzecznictwa sądowego w celu analizy rozumowania prawniczego oraz wartościowania i decyzji interpretacyjnych w dyskursie prawnym.

Text, sound, motion picture, or meaning construal in multimodal blending

It is widely recognised that using simultaneously various sensory stimuli facilitates cognitive processing of information. Such multimodal processing has a largely positive impact on human cognitive system: it raises our attention, boosts our memory capacity and often engages us emotionally. Thus, in this talk we undertake to examine the way how multiple sensory inputs participate in the process of meaning construction (semiosis) and how they influence it. In particular, we aim at looking into different forms of multimodal inputs (verbal, semiotic, visual, image schematic, etc.) that are dynamically integrated together to produce a conceptual entity that is both semiotically and semantically complex and which may have various physical representation (e.g. written text, verbal humour, cartoon, poster, talk).

A methodological tool developed in cognitive science that can be used for studying this phenomenon is Conceptual Blending Theory, both in the form proposed by its founding fathers, Gilles Fauconnier and Mark Turner (2002) and as its extensions elaborated by other cognitive linguists (cf. Brandt and Brandt 2005, Oakley and Coulson 2008, Brandt 2013, also Pérez Sorbino 2014). Whether classic or revised, CBT discusses, first and foremost, the mechanisms of conceptual integration understood here as a basic and simultaneously very dynamic mental operation which allows us to account for meanings of transient nature expressed in the form of the so-called multimodal blends by virtue of tracing and juxtaposing elements of input spaces. It also facilitates the understanding of processes which accompany the conceptualisers whenever they attempt to decode such blends.

In view of the above-mentioned considerations a few pertinent questions should be posed:

- a) How do inputs belonging to different perceptual domains interact with one another?
 - b) Is it possible to assess the contribution of individual inputs to the actual meaning of the multimodal blend?
 - c) To what extent does multimodal blending influence the process of meaning construal?
-

Dagmara BANASIAK
Uniwersytet Warszawski

Właściwości formalnoskładniowe predykatu *wyśmiać* (*kogoś, coś*) w świetle koncepcji trajektor-landmark R. Langackera

Celem mojego referatu jest uważne przyjrzenie się strukturze formalnoskładniowej derywatu prefiksального *wyśmiać* (*kogoś, coś*), należącego wg autorów *Gramatyki współczesnego języka polskiego. Morfologia* do „Formacji zmieniających perspektywę funkcjonalną zdarzeń” (por. GWJPM 553). W pierwszej części wypowiedzi zestawiam właściwości formalnoskładniowe tego verbum z wymaganiami składniowymi czasownika podstawowego *śmiać się* (*z kogoś, czegoś*) i koncentruję moją uwagę na hierarchii argumentów konotowanych przez oba leksemy. Pozwoli to zauważyć, że w przypadku predykatu *wyśmiać* (*kogoś, coś*) formant prefiksalny *wy-* powoduje, że obiekt działań subiektu zostaje przesunięty na pierwszy plan semantyczny, subiekt zaś pozostaje w tle. Kolejna część referatu koncentruje się na przedstawieniu relacji między subiektem i obiektem, implikowanej przez właściwości rekcyjne derywatu *wyśmiać* (*kogoś, coś*), w perspektywie koncepcji zaczerpniętej z gramatyki kognitywnej R. Langackera *trajektor-landmark* (Langacker 2009: 105-108). Ostatecznym efektem analizy zorientowanej kognitywnie jest wyróżnienie „prymarnego (*trajektor*) i sekundarnego (*landmark*) ogniska uwagi” (Langacker 2009: 105) w strukturze formalno-semantycznej omawianej formacji.

Literatura:

Gramatyka współczesnego języka polskiego. Morfologia. 1999. Red. Renata Grzegorczykowa, Roman Laskowski, Henryk Wróbel, wyd. III, Warszawa: PWN.
Langacker, Ronald W. 2009. *Gramatyka kognitywna (wprowadzenie)*, przeł. Elżbieta Tabakowska et al. Kraków: Universitas.

On stage or off, or somewhere in between? Intersubjectivity markers in Dawkins and Lennox in the debate: “Has Science Buried God?”

Langacker describes subjectivity-objectivity as the degrees to which the speaker / hearer, or other elements of the ground, are put “on stage,” or made objective, through explicit mention. At the extreme end of the continuum, this is achieved through use of the pronouns *I, you, we* (2008, p. 78). These pronouns also play a pivotal role in “the mutual apprehension of other minds,” which Langacker argues is a “central if not a defining feature of intersubjectivity” (2007, p. 182).

This paper analyzes the use of personal pronouns in the 2008 debate between Richard Dawkins and John Lennox “*Has Science Buried God?*” held at the Oxford Museum. While this debate has already been analyzed in terms of cognitive metaphor (Drogosz, Górka forthcoming) and rhetorical strategy (Górka 2015; 2016), it is believed that looking at the debate in terms of (inter)subjectivity will improve understanding of perspectives on the relationship between science and religion as well as the ways those perspectives may be construed. Specifically, it looks at the extent to which the debaters place themselves and their opponent “on stage” through the use of personal pronouns and considers how this choice affects both the argument and the speaker’s relationship with their interlocutor and audience. This debate in particular is an ideal source for such a study as both participants are experienced debaters and have encountered each other before. What is more, in exit interviews, members of the audience recognized this debate as one in which the opponents not only listened to one another but seemed to exhibit mutual respect. Thus, it seems safe to assume that each speaker was making a conscious decision to invite his opponent and the audience to see the universe and the meaning of life from his own vantage point. This presupposes awareness of the other minds involved in the debate; hence, fertile ground for an analysis of intersubjectivity.

References:

- Drogosz, Anna, Aleksandra Górka (forthcoming): “Not to be impolite, but this is war. How the impolite strategy of challenge is utilised and countered in debates between atheists and Christians.”
- Górka, Aleksandra. 2015. “‘Natural selection’ of ideas in the evolutionist/creationist debate.” ICA Łódź Regional Conference. Expanding Communication: Old Boundaries and New Frontiers, 4/9/2015.
- Górka, Aleksandra. 2016. “‘I Find That Unconvincing’: Frames of Self- and Other-Presentation in the Debate *Has Science Buried God?*” *Languages in Contact* 5/29/2016.
- Langacker, Ronald W. 2007. “Constructing the meanings of personal pronouns.” *Aspects of meaning construction*. Ed. Günter Radden. Amsterdam, Philadelphia: John Benjamins. 171–187, checked on 12/26/2014.
- Langacker, Ronald W. 2008. *Cognitive grammar. A basic introduction*. Oxford, New York: Oxford UP.
-

Choroba w ujęciu medycznym i językowym (na przykładzie rekonstrukcji obrazu migreny w polszczyźnie)

Celem referatu jest odtworzenie i porównanie dwóch obrazów migreny: potocznego oraz naukowego. W przyjętym tu rozumieniu obraz potoczny jest to utrwalony w polszczyźnie sposób mówienia o migrenie (w nawiązaniu do koncepcji językowego obrazu świata J. Bartmińskiego), obraz naukowy zaś obejmuje zestaw cech przypisywanych analizowanej chorobie na podstawie aktualnej wiedzy medycznej.

Proponowana analiza językowego obrazu migreny obejmuje następujące etapy:

- wskazanie tych aspektów omawianego doświadczenia, które mają swoje odzwierciedlenie w warstwie leksykalnej polszczyzny (w postaci osobnych wyrażen i typowych połączeń) i są najczęściej potwierdzone w badanych tekstach;
- odtworzenie obszarów tematycznych (pól semantycznych) dostarczających użytkownikom polszczyzny wyrażen służących do opisywania migreny;
- rekonstrukcja podstawowych metafor (przeniesień między różnymi obszarami doświadczeniowymi) leżących u podstaw konceptualizacji migreny w języku polskim.

Środki leksykalne oraz przykładowe konteksty, na których bazuje rekonstrukcja potocznego obrazu migreny, pochodzą ze słowników ogólnych polszczyzny, NKJP oraz z forów internetowych i blogów, na których użytkownicy języka polskiego opisują migrenę i towarzyszące jej dolegliwości.

Odtworzony w ten sposób językowy obraz migreny jest w dalszej kolejności porównany z ujęciem medycznym analizowanej choroby. Celem tego zestawienia jest wykrycie ewentualnych rozbieżności oraz wskazanie takich sposobów przedstawiania migreny w polskich tekstach (w wypowiedziach osób zmagających się z bólem migrenowym), które wykraczają poza standardowy, naukowy opis choroby.

Monika CICHMIŃSKA
Uniwersytet Warmińsko-Mazurski

Multimodal metaphors in television series

The aim of the presentation is to present an attempt at classifying conceptual metaphors used in series made by television networks and other services (Netflix, Amazon). The analysis will also include references to promotional posters of the series discussed. Three different factors will be used as a basis for three different kinds of classification: types of modalities used (textual, visual, multimodal metaphors as discussed by Forceville (2006, 2008, 2009)), the scope of metaphors used (global versus local), and functions of the metaphors used (from understanding to entertainment). We will also address the issue of cognitive processing as proposed by Bordwell (1989) and the "thinking viewer" as proposed by Ostaszewski (1994).

Dawid CZECH
Uniwersytet Wrocławski

Metaphors in the brain: A systematic review of neuro- and psycholinguistic research on embodiment of metaphorical language

The current line of research on embodied cognition (Wilson, 2002; Glenberg & Kaschak, 2002; Gallese & Lakoff, 2005; Gibbs, 2006; Bergen, 2012) along with the discovery of mirror neurons (Gallese et.al. 1996; Rizzolatti et al., 1996) has convinced many cognitive scientists that language is a result of covert mental simulations performed by neural circuitry typically responsible for perception and motor control. In other words, we understand language “by simulating in our minds what it would be like to experience the things that the language describes” (Bergen, 2012). Proponents of the embodied simulation hypothesis, as it came to be called, posit that this is achieved thanks to the implicit knowledge of our bodies and the experience gained through interaction with the environment. Since its conception, the embodied simulation hypothesis has found support in a growing number of behavioral and brain imaging studies (e.g. Stanfield & Zwaan, 2001; Yaxley & Zwaan, 2007 Aziz-Zadeh & Damasio, 2008; Boulenger et.al., 2009; Raposo et.al., 2009), which have shed new light on how language is processed by the brain. The successful experimental predictions made in accordance with the sensory-motor simulation hypothesis combined with its aptitude for providing a natural explanation of linguistic situations related to action-events (e.g. grasping, kicking) and perceptual states has led to speculation that metaphorical language might be governed by a similar mechanism i.e. a form of metaphorical simulation. This paper will discuss some of the most influential studies on metaphorical simulation from a theoretical and a methodological perspective, looking back on how the theory developed, analyzing the existing evidence for metaphorical simulation, and reflecting on what future research may bring.

Coding precision and approximation: the case of temporal magnitudes

A premise for this study is that time can be examined in terms of quantities (cf. e.g. Haspelmath 1997: 23). Specifically, then, the paper looks into the use of selected modifiers in a subset of noun phrases expressing temporal magnitudes.

The focus is on two types of expressions that are here termed “devices of approximation” (DoAs), e.g. ‘about’, ‘around’, ‘approximately’, and “devices of precision” (DoPs), e.g. ‘exactly’, ‘precisely’. The functioning of DoAs and DoPs is examined against a set of time-discretising construals (cf. Deckert and Pezik 2014) linguistically represented alternately as “30 seconds”/“half a minute”, and “30 minutes”/“half an hour” in English, and as “30 sekund”/“pół minuty” and “30 minut”/“pół godziny” in Polish.

Using naturally-occurring data from the National Corpus of Polish as well as the British National Corpus, we discuss intralingual and interlingual distributional findings on the dynamics of precision/approximation marking in different construal types and at different levels of temporal granularity. The overview of quantitative patterns is supplemented with a qualitative discussion of how and in what contexts DoAs and DoPs are employed with temporal expressions to initiate meaning construction.

References:

- Deckert, Mikołaj, Piotr Pezik. 2014. “Degrees of propositionality in construals of time quantities.” *Research in Language* 12.4: 341–353.
- Haspelmath, Martin. 1997. *From space to time: Temporal adverbials in the world’s languages*. Munich and Newcastle: Lincom Europa.
-

Aneta DŁUTEK

Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Płocku

The concept of konflikt / conflict and its place in the Polish mental and linguistic system

Observing the contemporary world one cannot fail to notice that in many areas of life, not only in the personal one of particular people, but also within the public, social aspects of human existence, conflict seems to be fairly omnipresent. This situation was the stimulus for an attempt to look into conflict from the linguistic point of view. The paper is to analyse the discussed concept in the Polish language from two different perspectives.

The first stage of the research will be the analysis of 70 surveys containing two elements: the definitions of konflikt / conflict and the association maps created by students at the age of 16 – 24. The aim of this task is to search for the associations attached to the discussed concept by young people, and the similarities and differences within the definitions suggested by them.

The second stage of the research is to deal with the analysis of the immediate linguistic vicinity of the notion of konflikt / conflict to search for the location of the aforementioned phenomena within the Polish linguistic system. The aim of this research is to present what types of domains are employed to conceptualise konflikt / conflict; what mental images help humans to perceive, understand (?) and express the aforementioned concept. The analysis is to be based on the selected corpus data of the Polish language.

Anna DROGOSZ
Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie

“Higher” animals and emergent valuation. A blending analysis of Darwin’s Tree of Life

The objective of this paper is an application of the Blending Theory to an analysis of the Darwinian concept of the Tree of Life. Darwin’s Tree of Life is a schematic graphical representation intended to capture relationships among evolving organisms in time, that is to show their genetic relatedness. The tree diagram, first published in Darwin’s *On the Origin of Species* in 1859, is grounded directly in the concept of a family tree and ultimately on the TREE cultural concept. However, beginning with Darwin himself, descriptions based on this diagram involve clear valuation inherent in the UP-DOWN schema: organisms located higher in the diagram are understood to be improved, more complex, simply better, than those that are lower in the tree. Interestingly, the axiological charge of UP and DOWN is absent from organic or genealogical tree. In this paper I analyse Darwin’s concept of the Tree of Life as an integration network with the UP-DOWN schema functioning as one of the input spaces. In the light of my analysis I propose that in the process of integration we not only have emergent structure but also emergent reasoning and valuation. Thus, it is argued, the tree diagram, though initially used by Darwin only as an explanatory tool, activates the valuation inherent in the UP-DOWN schema once it is blended with the domain of organic evolution.

„Okno” – Definicje pojęć w normach technicznych w świetle językoznawstwa kognitywnego

Przedmiotem referatu jest omówienie problemów związanych z definicjami pojęć w normach technicznych w odniesieniu do kategoryzacji. Punktem wyjścia analizy jest przedstawienie kilku definicji pojęcia „okno” występujących w ustawach, rozporządzeniach wykonawczych i normach technicznych. Zestawienie to pokazuje, że z jednej strony te definicje próbują nadążyć za zmianami w praktyce budowlanej (np. całe szklane ściany), a z drugiej stanowią próbę formułowania definicji na tyle ogólnej, by mogła odnosić się do możliwe wielu okien, ale jednocześnie na tyle szczegółowej, by spełniała wymogi jednoznacznej definicji z prawnego punktu widzenia. Sytuację komplikuje fakt, iż obecnie wiele norm krajowych stanowi tłumaczenie norm międzynarodowych ISO, głównie z języka angielskiego, formułowanych w innym kontekście kulturowym i materialnym. Przykłady definicji pojęć w języku normatywnym są interesujące z punktu widzenia językoznawstwa kognitywnego, gdyż pokazują wyraźnie problemy płynące z zastosowania kategoryzacji w sensie Arystotelesowskim (istnienie skończonej listy koniecznych i wystarczających cech do określenia kategorii) przy jednoczesnym kategoryzowaniu na podstawie prototypów przez autorów definicji, którzy opierają swoje definicje na typowych egzemplarzach występujących w danej kulturze i w danym czasie. Ponadto cechy, na które kładą nacisk autorzy definicji mogą być różne, czyli wygląd okna lub jego funkcje (tj. umożliwienie dopływu światła, wymianę powietrza, zamknięcie otworu w ścianie). Autorzy referatu są zdania, zwiększenie świadomości środowiska technicznego w zakresie kategoryzacji w języku i ograniczeń płynących z bezrefleksyjnego przyjmowania klasycznych wytycznych do konstruowania definicji może pomóc w tworzeniu bardziej funkcjonalnych tekstów norm technicznych.

Exploring the pedagogical potential of cognitive grammar

That Cognitive Grammar (CG) can be applied in the area of language pedagogy is a well-known fact (Hubbard 1985; Langacker 2001, 2006, 2008b, 2008c; Radden, Dirven 2007; Bielak, Pawlak 2013; etc.). Still, the question that many foreign language teachers can ask is whether such an endeavour is worthwhile, which aspects of CG to rely on, and how to apply them in class. The presentation argues that a reliance on CG not only has the potential to enhance the ultimate performance of foreign language students, but also to enable them to see the language as it is used by native speakers. In order to show how a CG-inspired pedagogical grammar works, two CG notions are focused on: construal and the network model.

Construal, as an ability to conceive and portray a scene in alternative ways (e.g. Langacker 2007: 435), is discussed and illustrated on the basis of countability and uncountability of nouns and the use of articles. The network model (e.g. Langacker 1987, 2008a), as a method of organising different uses of a construction, is applied to an analysis of an aspectual construction. The presentation is concluded with a set of CG-based exercises for practising the three grammatical issues in class.

Karina DUDZIK

Katolicki Uniwersytet Lubelski Jana Pawła II

Rama kognitywna pojęcia *tolerancja* – analiza metodologiczna

Tematem niniejszego referatu jest prezentacja metodologii badań, mających na celu opis ramy konceptualnej wybranej struktury językowej. Celem referatu jest z jednej strony pokazanie zastosowania autorskiego modelu badania i opisu ramy konceptualnej pojęcia, z drugiej strony poddanie go pod dyskusję. Na podstawie pojęcia *tolerancja* w języku niemieckim i polskim zostanie przedstawiony model analizy kognitywno-lingwistycznej w ujęciu kontrastywnym. Opracowując własną metodologię autorka bazowała na modelu ramy konceptualnej (*frame*) stworzonym przez Alexandra Ziemę. W skład samodzielnie utworzonego korpusu wchodzi teksty prasowe w języku polskim (*Rzeczpospolita*, *Newsweek*, *Gazeta wyborcza*) i niemieckim (*F.A.Z.*, *Süddeutsche Zeitung*, *Der Spiegel*), definicje słownikowe *tolerancji* oraz dopełniające analizę badania ankietowe, przeprowadzone wśród rodzimych użytkowników języka polskiego i niemieckiego.

Opracowany model analizy, który pozwala na holistyczne (całościowe) przedstawienie definicji *tolerancji* w obu językach, a także wyniki badań wykazujące wiele różnic pomiędzy ramą konceptualną pojęcia *tolerancja* i jego niemieckiego odpowiednika *Toleranz* świadczą o zasadności takiego modelu. Ponadto ważnym argumentem przemawiającym za jego przyjęciem jest możliwość weryfikacji definicji słownikowych oraz rozróżnienie między typowymi (*default values*) i mniej charakterystycznymi wariantami znaczenia *tolerancji* (*fillers*).

Literatura:

Busse, Dietrich. 2012. *Frame-Semantik: Ein Kompendium*. Berlin: Mouton de Gruyter.

Konerding, Klaus-Peter. 1993. *Frames und lexikalisches Bedeutungswissen. Untersuchungen zur linguistischen Grundlegung einer Frametheorie und zu ihrer Anwendung in der Lexikographie*. Tübingen: Niemeyer.

Ziem, Alexander. 2008. *Frames und sprachliches Wissen. Kognitive Aspekte der semantischen Kompetenz*. Berlin: Mouton de Gruyter.

Levels of creativity in US prison slang

Prison slang contains limitless amounts of creative language. Prisoners make use of figurative language on a daily basis, drawing analogies between the animate and the inanimate world. With time on their hands, prisoners do not create superficial word-play with the aim of amusing themselves, but a meaningful code to be unravelled only by the chosen ones. Any creation of figurative language involves both analogy construction and analogy interpretation on the part of the speaker and the hearer; thus, meaningful and successful communication requires of inmates far-fetching comparisons adequate to the context. The current work will take as its focus the language of US prisoners and the different levels of creativity observed in it.

Careful observation reveals that prison slang is a complex involving many different levels of creativity: from simple, almost effortlessly understandable metaphors and metonymies to complex cognitive linguistic processes, such as metaphonymies (Goossens 1990). On the basis of data taken from *Green's Dictionary of Slang* (2010) and online prison glossaries, it will be argued that the different levels of creativity involved in the formation of prison slang prove that, on the one hand, metaphor, metonymy, and metaphonymy as conceptual phenomena are powerful and successful means of conveying various coded messages in the prison setting, and, on the other, that they require the creation of ad-hoc categories on the part of the speaker and hearer linking, through analogy, various domains of experience. For instance, to understand analogy in a sentence *time to give them f*%#@^g clowns a necktie party and watch them do the air dance!!!! just give me the word – I'll bring the rope!* the hearer must recognize that murder is a party, while hanging is a dance. This understanding necessitates the creation of ad-hoc categories Murder-Party and Hanging-Dance, as well as Murder with the use of a rope/fabric-Nectie Party and Body moves of a hanged person-Body moves of a dancer. With this degree of creativity and online creation of analogies, Fauconnier and Turner's (2002) Conceptual Blending Theory may contribute to our understanding of the phenomena. Importantly, according to Veale (2006: 472), "[t]he burden of creativity is not borne alone by the creator [of figurative expression], as the listener must carry much of this burden through the creation of new categories that mirror the mind-set of [the speaker]", which in effect leads us to a semantics that is not only dynamic but synergetic between the speaker and hearer.

References:

- Goossens, Lous. 1990. "Metaphonymy: the interaction of metaphor and metonymy in expressions for linguistic action." *Cognitive Linguistics (includes Cognitive Linguistic Bibliography)* 1.3: 323–342.
- Turner, Mark, Gilles Fauconnier. 2002. *The way we think. Conceptual blending and the mind's hidden complexities*. New York: Basic Books.
- Veale, Tony. 2006. "An analogy-oriented type hierarchy for linguistic creativity." *Knowledge-Based Systems* 19.7: 471–479.
-

Metaphor, metonymy and image schemata in commemorative landscapes

This study presents an analysis of three contemporary memorials of traumatic events: The Memorial Site in Bełżec, The Memorial to the Murdered Jews of Europe in Berlin, and the 9/11 Memorial in New York City. The socio-cultural and historical context of the three cases selected for analysis differs in several respects. The Memorial Site in Bełżec is placed in situ in the traumatic landscape, the new commemoration was instigated by a Jewish survivor, designed by Polish sculptors and architects to commemorate the death of the Jewish victims. The memorial in Berlin was first proposed by two Germans: a journalist and a historian, the design is by an American Jew and it is placed in the centre of the German capital. The 9/11 Memorial is placed in situ on Ground Zero, designed by two designers: an Israeli and an American to commemorate the victims of the terrorist attacks. Despite these differences, there are certain features of the commemoration design that recur in all three. For example, the image schema MASS-COUNT motivates the listing of the individual names of the victims in all three sites. There are also features characteristic for only one of them, such as the reflecting water pools in the NYC memorial, which contribute to the meaning construction of the site through the metonymies WATER FOR PURIFICATION and WATER FOR HEALING.

In terms of methodology, the present study draws on two sources: Conceptual Metaphor Theory (Johnson 1987, Lakoff and Turner 1989, Lakoff and Johnson 1999), in particular as applied to multimodal data (Forceville 2006, 2008) and Multimodal Critical Discourse Analysis (van Leeuwen 2005, Feng – O'Halloran 2013, Abousnoug – Machin 2013). This combined approach allows to uncover the cognitive processes behind the material semiotic practices of meaning making in collective memory sites through a careful analysis of contextual factors (cf. Kövecses 2015), visual semiosis and image schemata, conceptual metonymy and metaphor.

The results of the analysis go beyond a juxtaposition of three case studies and provoke a reflection on the use of metonymy and metaphor in memorial landscapes. This relates to Ankersmit's (2001) position that metonymy is a more appropriate means for the representation of traumatic events, as it points to the dark past but does not attempt to trivialize it with a metaphoric link to something easily understandable.

Marta FALKOWSKA
Uniwersytet Warszawski

O dyskursywnych sygnałach empatii

W referacie podejmuję próbę zbadania, za pomocą jakich środków leksykalnych i gramatycznych wyrażana jest empatia we współczesnej polszczyźnie. Termin „empatia” rozumiem jako stopień, w jakim nadawca tekstu identyfikuje się w którymś z uczestników opisywanej sytuacji, przyjmując jego punkt widzenia (zob. Kuno 1987: 206). W analizie uwzględniłam zarówno skonwencjonalizowane wyznaczniki empatii (typu: *współczuję ci; wiem, co czujesz...*), jak i wypowiedzi ich nie zawierające, w których szerszy kontekst pozwala sądzić, że nadawca utożsamia się z odbiorcą. Z dotychczasowego oglądu zebranego materiału wynika, że empatia konstruowana jest m.in. dzięki wykorzystaniu określonych form fleksyjnych czasownika (np. czasowników w pierwszej osobie liczby pojedynczej lub mnogiej) i znaczników dyskursu (np. *no wiem, yhm*). W analizie wykorzystuję materiał pozyskany za pomocą wyszukiwarki danych konwersacyjnych SPOKES (Pęzik 2015).

Literatura:

- Kuno, Susumo. 1987. *Functional syntax: Anaphora, discourse, and empathy*. Chicago: University of Chicago Press.
- Pęzik, Piotr. 2015. “Spokes—a search and exploration service for conversational corpus data.” *Selected Papers from the CLARIN 2014 Conference* (<http://www.ep.liu.se/ecp/article.asp?issue=116&volume=&article=009>).
-

Katarzyna FILIPOWSKA
Uniwersytet Wrocławski

Poetry translation in the light of the blending theory

Within the last two decades, dynamic development of the *mental blending* theory can be observed. Although rooted in the theory of *mental spaces*, i.e. in the early 1980's, conceptual blending became widely recognizable in the year 2002, when Gilles Fauconnier and Mark Turner's *The Way We Think. Conceptual Blending and the Mind's Hidden Complexities* was published by Basic Books. The growing interest in the theory soon proved that the concept of cognitive blending can be researched from various perspectives and has wide application. Blends, just like metaphors, are present in our everyday life, are reflected in language, thoughts and actions, e.g. in art. The aim of the paper is to present the application of the cognitive blending theory in poetry and its translation from one language to another. For this purpose, the theory of conceptual integration will be explained and selected poems that employ cognitive blends will be presented. The source and the target language texts will be compared and the employed blends will be analyzed. The similarities and differences between the SL and the TL texts will be shown. The question of translation equivalence will be raised on the grounds of the blending theory and the application of cognitive linguistics in poetry translation will be discussed.

Investigating the interactions between the declarative and procedural knowledge in attaining the semantics of English articles by Polish learners

L2 language competence is believed to be governed by two largely autonomous memory systems: the system of declarative memory and the system of procedural memory (cf. Ullman, 2004; Paradis, 2009). There is a general consensus that implicit statistical learning (based on the frequency of input) leads to formation of procedural knowledge and explicit declarative learning results in the formation of declarative representations. A matter of considerable controversy, however, is if the two systems may exchange information. In particular, recent research has focused on whether explicit knowledge of rules may act upon the online processing of L2 (governed by the procedural knowledge).

In this study, 75 participants were randomly assigned to implicit, explicit and semi-explicit training groups. The linguistic content of the study was based on the semantics of English articles – definiteness and specificity (e.g. Ionin et al., 2004). Following online (a self-paced reading task) and offline (a multiple choice test) pretests, the participants completed a training session. All experimental groups were presented the same set of conversations illustrating the selected aspect of English article use, however, the stimuli differed in the content of the written comments to the texts (i.e. the explicit comments dealt with the semantics of articles as used in the conversations and the implicit comments masked the purpose of the training directing participants' attention to the politeness of the interlocutors). Immediately after the training the participants completed online and offline posttest. The paper presents the results of the study and discusses their contributions to the debate on the interface of declarative and procedural knowledge.

Adaptacja wybranych narzędzi językoznawstwa kognitywnego do budowy i analizy historycznego słownika polskich terminów biznesowych z lat 1870–1914

Przedmiotem referatu będzie omówienie założeń adaptacji wybranych narzędzi językoznawstwa kognitywnego na potrzeby budowy i analizy historycznego słownika polskich terminów biznesowych z lat 1870–1914. Podstawę ekscerpacji, jak i rekonstrukcji semantyki jednostek terminologicznych, włączonych do słownika, stanowić będzie wybrana rubryka dziennika „Czas” w całości obejmująca teksty poświęcone tematyce biznesowej.

W części pierwszej referatu przedstawione zostaną założenia definicji leksykograficznej wyodrębnionych terminów biznesowych jako formy utrwalenia reprezentowanych przez nie wycinków wiedzy specjalistycznej. Na potrzeby objaśniania poszczególnych jednostek terminologicznych zaproponowana zostanie wielopoziomowa eksplikacja w postaci zbliżonej do definicji kognitywnej – wypracowanej przez Jerzego Bartmińskiego i rozwijanej w pracach etnolingwistów z tzw. szkoły lubelskiej. Model definicji kognitywnej, powszechnie wykorzystywanej w odniesieniu do rzeczowników pospolitych oraz wybranych nazw własnych, zostanie odpowiednio zmodyfikowany, dostosowany do potrzeb opracowania terminologii specjalistycznej. W tym celu wykorzystane zostaną narzędzia skorelowane z teorią semantyki prototypu. Elementy struktury semantycznej terminu, wytypowane na podstawie kontekstów syntagmatycznych „Czasu”, podzielone zostaną na trzy kategorie:

- 1) jądrowe cechy desygnacyjne dystynktywne, oddające specyfikę poszczególnych obiektów na tle desygnatów współtowarzyszących,
- 2) niejądrowe cechy desygnacyjne pozbawione funkcji dystynktywnej,
- 3) peryferyjne cechy konotacyjne, aktualizowane w wybranych kontekstach.

Definicje terminów, opracowane jako radialne sieci trzech rodzajów cech przypadków prototypowych, wykorzystane zostaną do dalszych analiz semantycznych.

Ze względu na to, że za podstawę rekonstrukcji modeli semantycznych terminów, wybrane zostały teksty prasowe, tj. teksty o pośrednim stopniu specjalistyczności, zaproponowana zostanie analiza kontrastywna. Opracowane reprezentacje semantyczne zestawione zostaną z ich odpowiednikami o charakterze konceptualizacji wysoce specjalistycznych obejmujących wyłącznie istotne cechy definiowanych obiektów. Pozwoli to wskazać kierunki twórczego rozwijania cech semantycznie obligatoryjnych w tekstach prasy codziennej.

Dziatki, berbeć, szkraby czy po prostu dzieci? Styl przekładu literatury dziecięcej jako decyzja tłumacza w ujęciu kognitywnym

Tematem referatu jest przydatność perspektywy kognitywnej dla analizy stylu literatury dziecięcej i jej różnych przekładów. W październiku 2014 roku, z okazji zbliżającego się 170-lecia wydania książki dla dzieci autorstwa niemieckiego lekarza Heinricha Hoffmanna pt. *Der Struwwelpeter: oder lustige Geschichten und drollige Bilder für Kinder von 3 bis 6 Jahren* (1845), Katedra Dydaktyki Przekładu Uniwersytetu Pedagogicznego w Krakowie oraz Krakowskie Towarzystwo Popularyzacji Wiedzy o Komunikacji Językowej „Tertium” ogłosiły ‘Mały „rozczochrany” konkurs przekładowy’. Tematem było tłumaczenie dwóch nigdy nie przełożonych na język polski wierszyków z tejże książki: przedmowy i wiersza o myśliwym. Na potrzeby konkursu akceptowano zarówno tłumaczenia z niemieckiego oryginału, jak i angielskiego przekładu Marka Twaina. Autorka niniejszego referatu miała okazję przyjrzeć się wnikliwie nadesłanym pracom oraz ocenie tych przekładów.

Co ciekawe, nadesłane 20 tłumaczeń, opatrzone wymaganym komentarzem tłumaczy, różniło się stylem i uzasadnieniem jego wyboru. Niniejszy referat jako punkt wyjścia omawia definicje stylu skupiając się na bliskim autorce ujęciu kognitywnym, a następnie przedstawia te przekłady wierszyka-przedmowy do książki Hoffmanna, które były pod względem stylu najciekawsze i najbardziej odmienne, wskazując jednocześnie na uzasadnienie tłumaczy. Styl danego przekładu okazał się odzwierciedlać założenia tłumaczy, a wśród nich współczesną rzeczywistość młodych adresatów polskiej wersji książki Hoffmanna. Decyzje kolejnych tłumaczy można zatem odczytać jako odmienne próby rekonstrukcji fragmentów dziecięcego obrazu świata.

The pragmatic potential of metonymy: Labels and mental shortcuts in Polish public discourse

This paper presents an overview of metonymic extensions - with inferences drawn from the context of recent political and social developments - which underlie selected keywords of Polish public discourse. The data include authentic examples of (predominantly) nominal metonymies, frequently serial (Nerlich & Clarke 2001) or chained metonymies (Reddy 1979; Ruiz de Mendoza & Díez 2002; Hilpert 2005) attested in current media discourse (printed and online press articles, online comments). This analysis, carried out within the framework of cognitive linguistics and its broad definition of metonymy, focuses on, among others, such lexical exponents as *Smoleńsk* (PLACE FOR EVENT metonymy), *10 kwietnia* (DATE FOR EVENT), *Targowica/targowica* (HISTORICAL EVENT FOR CURRENT EVENT), *prezes* (POSITION/FUNCTION FOR PERSON), *dżender/gender* (NEUTRAL CATEGORY FOR MARKED VERNACULAR CATEGORY), *tęcza/tęczowy* (COLOUR FOR IDEOLOGY), *długopis* ((INSTRUMENT FOR ACTION)) FOR PERSON), *mohery* and *dresy* (PART FOR WHOLE, ATTRIBUTE FOR PERSON), *burak* (PRODUCT FOR PRODUCER, INSTANCE FOR CATEGORY), *opona*, *brzoza*, *ośmiorniczki* (OBJECT FOR EVENT INVOLVING THE OBJECT), which represent referential metonymic mappings (and 'chaining metonymies') within domains which embody shared knowledge as well as social stereotypes which "characterize cultural expectations" Lakoff (1987: 84-85). Related to these mappings, the concept of 'domain', the notion of 'salience', and cases of non-default metonymies (Kövecses & Radden 1998; Tokar 2015) are also briefly discussed and illustrated with authentic data. The communicative potential and pragmatic function of metonymy which seems to serve as an expedient tool for manipulation are outlined with a focus on the dehumanizing effect of PART-FOR-WHOLE metonymies, the concealing nature of euphemisms, the classifying role of paragon (Barcelona 2004) and the capacity of foreignisms (Duszak 2002: 213) serving as markers of otherness. By deconfiguring the scene with a conscious selection, distortion and replication/ 'recycling of signifiers' (Galtung & Ruge 1965) texts and/or images successfully convey implicit judgements. Discursive strategies, e.g. *proximization* (Cap 2006), also readily employ metonymy "to evoke closeness of the external threat" (Cap 2013). For these reasons, metonymy, as an effective argumentation strategy which - due to its repetitive use - preserves bias and legitimizes hostility against individuals or social groups should be investigated and its latent power uncovered.

Worldviews as cultural cognition

In 1994, Ronald Langacker stated that “the advent of cognitive linguistics can be heralded as a return to *cultural linguistics*” (p. 31). Indeed, a cultural aspect of cognitive linguistic analyses has been very much present, perhaps not so much in the work of Langacker himself, but in authors working in Conceptual Metaphor Theory or Conceptual Blending Theory. Yet, a proposal for a systematic integration of cognitive and ethnographic data, put forward by Gary Palmer (1996), began to be pursued somewhat later, in what is now termed Cultural Linguistics (e.g. Sharifian 2011, 2015). With its focus on (*cognitive-*)*cultural schemas* (and their corollaries, *cultural models*), *cultural categories*, and *cultural metaphors* (together captured as *cultural conceptualisations*), the framework stands a chance of applicability to comparative and translational data. Here it will be applied to the notion of OTHER (STRANGER, one of “THEM”), as it is presented in media discourse (American presidential 2016 campaign, refugee crisis in Europe – both on the basis of American and European media), but also in translations of e.g. Ryszard Kapuściński’s *Ten Inny* (*The Other*). With the framework we hope to be able to reconstruct the relevant fragments of linguistic worldview(s) as they appear and emerge in usage. With the analysis, we hope to show the multifarious paths of integration between cognition (especially cultural or distributed cognition) and language use (including translation), a profoundly cultural activity.

References:

- Langacker, Ronald W. 1994. “Culture, cognition, and grammar.” *Language Contact and Language Conflict*. Ed. Martin Pütz. Amsterdam, Philadelphia: John Benjamins. 25–53.
- Palmer, Gary B. 1996. *Toward a Theory of Cultural Linguistics*. Austin, TX: University of Texas Press.
- Sharifian, Farzad. 2011. *Cultural Conceptualisations and Language: Theoretical Framework and Applications*. Amsterdam, Philadelphia: John Benjamins.
- Sharifian, Farzad. 2015. “Cultural Linguistics.” *The Routledge Handbook of Language and Culture*. Ed. Farzad Sharifian. London and New York: Routledge. 473–492.
-

Michał GÓRAL
Uniwersytet w Las Palmas de Gran Canaria

Cognition, language and bio-dynamics of social evolution in Ortega y Gasset: cognitive models of temporal organization of human concept in the text *The Dehumanization of art* (1925)

This project proposes a new method in the cognitive analysis of the concept HUMAN as it is embodied in the thoughts of the Spanish philosopher Ortega y Gasset, and lexicalized in his essay *the dehumanization of art*. The HUMAN element is here understood through cognitive mappings of metaphorical and metonymic projections. We will try to show the importance of the concept DEHUMANIZATION and its application to the notion of social evolution in the 21st century.

Methodologically, we approach it from recent Cognitive Theories of Language and Culture (Lakoff & Johnson 1980, 1999; Lakoff 1987, 1993; Johnson 1981, 1987; Lakoff and Turner 1989; Fauconnier & Turner 2002, and later developments) which situate language in the center of the cognitive investigations as the most sophisticated means of communication human beings have ever *constructed*. The online emergence of new and diversified linguistic and conceptual forms to describe the reality of human art, culture and society as attested in our corpus will be the target of the present work.

Our central hypothesis is that ART in Ortega eliminates its human element, even when the process is hardly possible to be fulfilled due to the permanent presence of human spectators. *How* this happens is what we here analyze starting from what Ortega composes, elaborates and compresses (Fauconnier & Turner 2002) with the expression *dehumanization*. Therefore, in this work we try to reveal Ortega as a neurobiological social individual (Churchland 2002, 2011). That is to say, in what way his individual processes of cognition are connected with his social and collective cognition (Zlatev 2003; Sharifian 2003; Sinha 2004; Bernárdez 2004, 2005, 2008; Palmer 2007; Tomasello 1999, 2008; Hutchins 1995, 2005, 2008, 2014).

Iwona GÓRALCZYK
Uniwersytet Warmińsko-Mazurski

Nominal forms in Old English and their functions in the written, narrative type of text

This research has been inspired by a renewed interest in the notion of subjecthood in some cognitive linguistic publications, such as Helasvuori and Huomo (eds.) (2015), for example, as well as a return in minimalist analyses to null subject parameter, as in Biberauer, Holmberg, Roberts and Sheehan (2010). Another incentive comes from recent modifications of the status of Old English with respect to pro-drop, as in van Gelderen (2000, 2013) and (Walkden 2012).

The data considered in this analysis come from the *Anglo-Saxon Chronicle*, Manuscript E. I consider patterns of nominals used by the scribe(s) in repeated mentions of a referent under one annal number in two types of contexts: first, when upcoming mentions are made in potentially simple and unambiguous referring situations with a single or one main referent and second, when there are many referents and the situation is potentially complex and ambiguous. The focus in such patterns are null subjects and the question which the analysis attempts to answer is whether the type of context is a factor facilitating the use of pro-drop. Another objective of the analysis is to characterize the functions, or “the division of labour” among all the nominal forms making an ecological niche in the system of Old English, including the null subject.

Emotions in cartoons. A multimodal case study

Often evoked to provide evidence for some of the fundamental assumptions of cognitive linguistics, emotion concepts have attracted a lot of attention ever since Lakoff and Johnson's (1980) seminal work (see, e.g., Lakoff and Kövecses 1987, Kövecses 2000, 2008, 2014; Mikołajczuk 1998, Fabiszak and Hebda 2010, Foolen 2012, Zlatev et al. 2012). They were used to argue for the metaphorical and metonymic nature of abstract thought and its bodily basis in particular. With reference to their frame-like structure, it was argued that emotion concepts are represented as cognitive cultural models in the mind. Such claims, however, have been commonly based on linguistic analyses alone, and therefore they raised doubts on account of their "language-thought-language" circular argumentation (Gibbs and Perlman 2006). One way to break this circle is to consider emotion concepts in a multimodal perspective (for the latter, see, e.g. Forceville and Urios-Aparisi 2009, Pinar Sanz 2013). In this study, I focus on a multimodal coding of selected aspects of LOVE, HAPPINESS, HOPE, DESPAIR, LONELINESS, WORRIES in cartoons by Janusz Kapusta, a Polish artist, whose verbo-visual aphorisms have appeared in the Polish magazine *Plus-Minus* for over ten years. It is argued that Kapusta's multimodal rendering of emotion concepts is based on a creative reworking of conventional conceptual metaphors, such as STATES ARE LOCATIONS, EMOTIONS ARE FORCES, THE BODY IS THE CONTAINER FOR EMOTIONS, or EMOTIONAL DIFFICULTIES ARE BURDENS. The study thus provides supportive evidence for the claim that spatialization of emotion concepts has its manifestations not only in the verbal mode, but also in other modalities. It is shown also that the coding of source domains of such concepts in the visual medium may be independent from how they are expressed verbally, which provides yet another argument for the conceptual nature of metaphor and metonymy.

References:

- Fabiszak, Małgorzata, Anna Hebda. 2010. "Cognitive historical approaches to emotions: PRIDE". *Historical Cognitive Linguistics*. Eds. Margaret E. Winters, Heli Tissari, and Allan Kathryn. Berlin: Mouton de Gruyter. 261–297.
- Foolen, Ad. 2012. "The relevance of emotion for language and linguistics". *Moving Ourselves, Moving others. Motion and Emotion in Intersubjectivity, Consciousness' and Language*. Eds. Ad Foolen, Ulrike M. Lüdke, Timothy P. Racine, and Jordan Zlatev. Amsterdam: Benjamins. 349–368.
- Forceville, Charles and Eduardo Urios-Aparisi (eds.). 2009. *Multimodal Metaphor*. Berlin, New York: Mouton de Gruyter.
- Gibbs, Raymond W. and Marcus Perlman. 2006. "The contested impact of cognitive linguistic research on the psycholinguistics of metaphor understanding". *Cognitive Linguistics: Current Applications and Future Perspective*. Eds. Gitte Kristiansen, Michael Achard, René Dirven, and Francisco J. Ruiz de Mendoza Ibáñez. Berlin, New York: Mouton de Gruyter. 211–228.
- Kövecses, Zoltán. 2000. *Metaphor and Emotion: Language, Culture and Body in Human Feeling*. Cambridge: Cambridge UP.
- Kövecses, Zoltán. 2008. "Metaphor and emotion". *The Cambridge Handbook of Metaphor and Thought*. Ed. Raymond W. Gibbs. Cambridge: Cambridge UP. 380–396.
- Kövecses, Zoltán. 2014. "Conceptualizing emotions. A revised cognitive linguistic perspective." *Poznań Studies in Contemporary Linguistics* 50.1: 15–28.
- Lakoff, George and Zoltán Kövecses. 1987. "The cognitive model of anger inherent in American English." *Cultural Models in Language and Thought*. Eds. Dorothy Holland and Quinn Naomi. Cambridge and New York: Cambridge UP. 195–221.

- Mikołajczuk, Agnieszka. 1998. "The metonymic and metaphorical conceptualisation of anger in Polish." *Speaking of Emotions: Conceptualisation and Expression*. Eds. Angeliki Athanasiadou, Elżbieta Tabakowska. Berlin: Mouton de Gruyter. 153–190.
- Pinar, Sanz, María Jesús (eds.). 2013. *Multimodality and Cognitive Linguistics*. Special issue of *Review of Cognitive Linguistics* 11/2. Amsterdam: Benjamins.
- Zlatev Jordan, Johan Blomberg and Ulf Magnusson. 2012. "Metaphor and subjective experience. A study of motion-emotion metaphors in English, Swedish, Bulgarian, and Thai." *Moving Ourselves, Moving others. Motion and Emotion in Intersubjectivity, Consciousness and Language*. Eds. Ad Foolen, Ulrike M. Lüdke, Timothy P. Racine, and Jordan Zlatev. Amsterdam: Benjamins. 423–450.
- Data source
- Kapusta, Janusz. 2014. *Plus-Minus. Podręcznik do Myślenia*. Poznań: Zysk i S-ka.
-

How metaphorical is financial management: An insider's view

Financial management involves planning, organizing, controlling and monitoring financial resources in order to achieve organizational objectives. All of these components are represented by linguistic output (terminology), specialist knowledge and business practices. The three types of representations can be learned through analogical reasoning by retrieving past experiences (Chorafas 1992). Thus, they are metaphorical in nature. Moreover, they represent specialist concepts by means of more common, concrete, physical and more easily manageable artifacts as well as non-specialist situations.

Management and financial planning are always future-oriented. They involve forecasting, designing strategies, developing visions, risk taking, formulating estimates within short and long periods of time. As a result, conceptualizations in financial management are based on our perceptions of FUTURE which can be regarded as a very general, non-specialist and seemingly universal concept. In this talk I will show that financial management is structured by such conceptual metaphors as FINANCIAL OPERATIONS ARE MATERIAL GOODS and FINANCIAL MANAGEMENT IS BUILDING A CONSTRUCTION, but most of my attention will be devoted to the conceptual metaphor FINANCIAL MANAGEMENT IS FORECASTING FUTURE. I will be especially interested in how our commonly shared conceptualizations of FUTURE TIME, metaphorically related to the experience of SPACE exploration (Winters et al. 2015), find their reflection in the specialist language of financial management.

References:

- Chorafas, Dimitris N. 1992. *The New Technology of Financial Management*. New York: John Wiley and Sons.
- Winter, Bodo, Marghetis Tyler and Tennie Matlock. 2015. "Of magnitudes and metaphors: Explaining cognitive interactions between space, time, and number." *Cortex* 64: 209–224.
-

A corpus-based analysis of the evolution of the verb *plēróō* in Ancient Greek

This work presents the results of a corpus-based Cognitive Linguistics analysis of the polysemic nature of the Ancient Greek verb *plēróō*, originally meaning FILL, over more than 3.000 instances of the verb's use from classical Greek to Greek Koine. It is driven by the hypothesis that lexical encoding of situational ontologies makes use of processes of meaning extension that go beyond the literal meaning of their participants and can be seen as a non-literal construal over these ontologies, which serves as a means for lexical network optimisation. The collocation and collostructional analysis implemented shows how distinct sources of semantic structuring can be conflated in the course of the evolution of a term, like schematisation, metaphor and metonymy, mediated by syntactic patterning. Originally displaying the interpretation FILL, *plēróō* eventually evolved into the sense of PAY, manifested in the meaning of its modern use. Data shows that the latter change crystallised through a number of distinct evolutionary paths that surprisingly re-integrated bifurcated aspects of an initially identical FILL-frame, like COMPLETE, CONCEIVE, REALISE, AUGMENT. Moreover, the reduction of Dative and Genitive Case's use that took place in the post-Hellenistic period followed by the re-arrangement of its corresponding semantic role's grid, is shown to have reinforced this re-integration, forcing a semantic syncretism into a ditransitive construction. The conclusions of this empirical study are important as they give evidence for the underlying mechanisms of semantic changes concomitant to syntactic ones that take place in time and structure inventories that contain symbolic units that hold relations of instantiation, extension, inclusion and overlapping to each other.

When embodied concepts are literally embodied. How blind children understand abstract concepts

Embodied cognition is a framework for understanding thought and its relation to the social and physical environment. By reframing cognition as a process that reflects our interactions with the world, the theory recast many of the central issues in the study of thought, language and gesture, broadening the perspective for understanding of abstract concepts. Research demonstrates that many such concepts are represented in concrete terms (e.g. Cienki and Müller 2008) and non-physical subjects are frequently talked about as if they were sensorimotor experiences (Lakoff and Johnson 2003; Szwedek 2002). We speak and write in metaphors to describe abstract concepts; we gesture in physical space to represent ideas without a physical instantiation in the world. The majority of spatial information is acquired visually. This scarcity of available sensory information would particularly affect blind and severely visually impaired children. Research shows that imagery, motion, and introspection play a crucial role in the shaping of concepts in congenitally blind children (Sánchez et al. 2011). These strategies may impact conceptual development. The presented study follows early and congenitally blind children to see how they use multimodal sensory input when speaking and gesturing about abstract concepts. The frequency and type of blind persons' gestures are comparable to that of their sighted peers (Iverson and Goldin-Meadow 1997, 2001; Iverson 1998), although they differ in the areas of experience to which these gestures refer (AUTHOR 2014). This study indicates that mental representations of abstract concepts are heavily embodied, in that the descriptions rely on sensory experiences as well as the social and physical environment associated with concept acquisition. This paper demonstrates how multimodality of input alleviates the lack of visual information in cases of early and congenital blindness.

References:

- Cienki, Alan and Cornelia Müller. 2008. "Metaphor, gesture, and thought." *The Cambridge handbook of metaphor and thought*. Ed. Raymond W. Gibbs. Cambridge: Cambridge UP. 483–501.
- Iverson, Jana M. 1998. "Gesture when there is no visual model." *New Directions for Child and Adolescent Development* 79: 89–100 (date of access: 11 Mar. 2014).
- Iverson, Jana M. and Susan Goldin-Meadow. 1997. "What's communication got to do with it? Gesture in children blind from birth." *Developmental Psychology* 33.3: 453. (date of access: 9 Jan. 2013).
- Iverson, Jana M. and Susan Goldin-Meadow. 2001. "The resilience of gesture in talk: gesture in blind speakers and listeners." *Developmental Science* 4.4: 416–422.
- Jelec, Anna. 2014. *Are abstract concepts like dinosaur feathers? Conceptual Metaphor Theory and the conceptualisation strategies in gesture of blind and visually impaired children*. Poznań: Wydawnictwo Naukowe UAM
- Lakoff, George and Mark Johnson. 2003. *Metaphors We Live By*. 2nd edition. Chicago: University of Chicago Press.
- Sánchez, Maribel Tercedor, Pamela Faber and Amedeo D'Angiulli. 2011. "The Depiction of Wheels by Blind Children: Preliminary Studies on Pictorial Metaphors, Language, and Embodied Imagery." *Imagination, Cognition and Personality* 31.1: 113–128. (date of access: 3 Nov. 2014).
- Szwedek, Aleksander. 2002. "Objectification: From object perception to metaphor creation." *Cognitive Linguistics Today*. Eds. Barbara Lewandowska-Tomaszczyk and Kamila Turewicz. Frankfurt am Mein: Peter Lang. 159–175.

Cognitive semantics and corpus-based methods: the case of English complement constructions

Corpus-based methods have been enjoying increasing popularity within cognitive linguistic research. Given the usage-based thesis, linguistic corpora appear to constitute a natural source of data for cognitive linguists. Thus, it comes as no surprise that quantitative approaches and statistical procedures associated with them are increasingly more common in the study of various topics relevant to cognitive linguistics (e.g. Gries & Stefanowitsch, Lewandowska-Tomaszczyk & Dziwirek). Given the volume of the research combining the theoretical perspective of cognitive linguistics with corpus methodology, it seems legitimate to speak of cognitive-corpus linguistics or quantitative cognitive linguistics.

The present paper consists of two parts. First it gives a brief overview of the state of the art of cognitive-corpus research. Then it considers the merits and problems associated with the application of quantitative methods to topics related to cognitive semantics. The main point of this discussion is to show that quantitative methods have important advantages but also that they are subject to various limitations, both linguistic and non-linguistic ones. Among the problems discussed in this paper are the following:

- the problem of operationalization in semantic analysis
- predicating vs. explaining linguistic usage
- frequency vs. prototypicality vs. cognitive entrenchment in cognitive semantics

The discussion is illustrated with data from cognitive linguistics research on English clausal complementation (cf. Kaleta 2014). Specifically, the paper makes the point that corpus methodology provides an efficient tool for analyzing schematic meanings of syntactic constructions, but it also points out the problematic aspects associated with applying strict quantitative methods to study subtle aspects of conceptualization and construal, as encoded by grammatical constructions.

References:

- Gries, Stefan Th., and Anatol Stefanowitsch (eds). 2006. *Corpora in Cognitive Linguistics: Corpus-based Approaches to Syntax and Lexis*. Berlin: Mouton de Gruyter.
- Lewandowska-Tomaszczyk, Barbara, and Katarzyna Dziwirek (eds). 2006. *Studies in Cognitive Corpus Linguistics*. Frankfurt am Main: Peter Lang.
- Kaleta, Agnieszka. 2014. *English sentential complementation: A usage-based approach*. Piotrków Trybunalski: Piotrkowskie Wydawnictwo Naukowe.
-

Japanese synesthetic expressions related to auditory domain

Expressions using lexemes pertaining to one sensory modality to express meanings pertaining to another sensory modality are commonly referred to as synesthetic metaphors. However, this term epitomizes three deeply problematic assumptions about these expressions. The first assumption is that these expressions are *all* somehow related to neurological condition called synesthesia and potentially reflect the sensory wiring in the brain. The second assumption is that even though their meanings belong to semantic fields of varying sensory modalities, they practically form a homogeneous group united by the sensory character of the source and target domains. The third assumption is that they are in fact metaphors, i.e. results of conceptual mapping between two semantic domains. These three assumptions work together to make the entire group of expression an exclusive club and set them aside from the rest of vocabulary, which eventually precludes the search for mechanisms behind their occurrence and tends to limit the discussion to proving or disproving existence of concrete patterns of metaphorical transfer.

The purpose of the presentation is to challenge such approach and with due appreciation for the neurological and cognitive specificities related to the phenomenon of sensory vocabulary, show the synesthetic expressions as a heterogeneous group which varies not only in respect to the given kind of sensory modality combination but also in respect to the mechanisms based on which these expressions arise. The analysis focuses on vocabulary pertaining to auditory domain (both from auditory to other domains and from other domains to auditory) and owing to simultaneous application of *the primary metaphor theory* (Grady 1997, 1999, 2005) and *the simultaneous experience of sensation and mood extension mechanism theory* (Oishi 2007) demonstrates the heterogeneous character of synesthetic expressions offering a new perspective for research in this field.

References:

- Arata, Mamiko, Imai Mutsumi, Okuda Jiro, Okada Hiroyuki and Matsuda Tetsuya. 2010. *Gesture in language: How sound symbolic words are processed in the brain*. Proceedings of the 32nd annual meeting of the cognitive science society.
- Barsalou, Lawrence W. 2008. "Grounded cognition." *Annu Rev Psychol* 59: 617–45.
- Barsalou, Lawrence W., W. Kyle Simmons, Aron K. Barbey, Christine D. Wilson. 2003. "Grounding conceptual knowledge in modality-specific systems." *Trends Cogn Sci* (Regul Ed) 7.2: 84–91.
- Grady, Joseph. 1997. *Foundation of Meaning: Primary Metaphors and Primary Stress*. Dissertation, Department of Linguistics, UC Berkley.
- Grady, Joseph. 1999. "A typology of motivation for conceptual metaphor: Correlation vs. resemblance." *Amsterdam Studies in the Theory and History of Linguistic Science Series* 4: 79–100.
- Grady, Joseph. 2005. "Primary metaphors as inputs to conceptual integration." *Journal of Pragmatics* 37.10: 1595–614.
- Grady, Joseph and Johnson Christopher. 1997. *Converging evidence for the notions of subscene and primary scene*. Annual meeting of the Berkeley linguistics society.
- Krishna, Aradhna. 2012. "An integrative review of sensory marketing: Engaging the senses to affect perception, judgment and behavior." *Journal of Consumer Psychology* 22.3: 332–51.
- Lakoff, George. 2007. "Contemporary Theory of Metaphor." *The cognitive linguistics reader*. Eds. Vyvyan Evans, Benjamin Bergen, Jorg Zinken. London: Equinox Publishing Ltd. 267–315.
- Lakoff, George, and Mark Johnson. 2008. *Metaphors We Live By*. Chicago: University of Chicago Press.

- Langacker, Ronald W. 1987. *Foundations of cognitive grammar: Theoretical prerequisites*. Stanford: Stanford UP.
- Lu, Chiarung. 2011. *Synesthetic generalization revisited: A new perspective based on onomatopoeic words*. 日本認知言語学会論文集 11: 320-30.
- Sakamoto, Maki, and Utsumi Akira. 2009. *Cognitive effects of synesthetic metaphors evoked by the semantic interaction*. Proceeding of the 31st annual meeting of the cognitive science society.
- Simner, Julia. 2012. "Defining synaesthesia." *Br J Psychol* 103.1: 1-15.
- Williams, Joseph M. 1976. "Synaesthetic adjectives: A possible law of semantic change." *Language* 52.2: 461-78.
- Yu, Ning. 2003. "Synesthetic metaphor: A cognitive perspective." *Journal of Literary Semantics* 32.1: 19-34.
- 今井むつみ, 佐治伸郎. 2014. 言語と身体性. 岩波書店.
- 国広哲弥. 1989. 五感を表す語彙-共感覚比喩的体系. 言語 11:28-31.
- 大石亨. 2007. 日本語形容詞の意味拡張をもたらす認知機構について. 日本認知言語学会論文集 7:160-170.
- 坂本勉. 2007. 共感表現の脳内処理モデル. 楠見孝. メタファー研究の最前線. ひつじ書房.
- 瀬戸賢一. 2007. メタファーと多義語記述. 楠見孝. メタファー研究の最前線. ひつじ書房.
- 小野正理, 坂本真樹, 清水祐一郎. 2011. オノマトペによる共感覚比喩が理解しやすいのはなぜか. 日本認知言語学会論文集 11: 170-80.
- 山梨正明. 2007. 比喩と理解. 東京大学出版会.
- 武藤彩加. 2009. 9つの言語における「共感覚的比喩」-「視覚を表す語」と「触覚を表す語」を中心に. 日本認知言語学会論文集 9: 181-192.
- 高田麻里. 2008. 形容詞の多義性: 共感覚比喩の意味ネットワーク. 日本認知言語学会論文集 8:256-62.
- Analysed examples excerpted from BCCWJ (Balanced Corpus of Contemporary Written Japanese). National Institute for Japanese Language and linguistics. http://pj.ninjal.ac.jp/corpus_center/bccwj/
- Diachronic survey was done using CHJ (Corpus of Historical Japanese). National Institute for Japanese Language and linguistics. <https://chunagon.ninjal.ac.jp/chj/search>.
-

Universal statements and the generic overgeneralization effect

Generic statements such as “tigers are striped” or “ducks lay eggs” express general claims about kinds (Carlson & Pelletier, 1995), although they are not universal or exceptionless. Although generic statements are tolerant of exceptions, the universally quantified statements such as “all tigers have stripes” or “all ducks lay eggs” should be rejected on the grounds of their truth validity.

Data from various empirical studies, however, reveal that both children and adults at times treat universally quantified statements with “all” as generics (e.g., Hollender et al., 2002; Khemlani et al., 2007). Leslie et al. (2011) term this phenomenon the *generic overgeneralization* (GOG) effect. There are theoretical and empirical reasons to state that the scope of the GOG effect is limited (Khemlani et al., 2007). Following Prasada et al.’s classification of generics (2013), the GOG effect thus might affect quasi-definition (“dogs are mammals”) and majority characteristic (“tigers are striped”) generics. Leslie et al. (2011) demonstrated that the GOG effect should also be observed for minority characteristic generics (“ducks lays eggs”).

Following Leslie et al.’s research, Lazaridou-Chatzigoga & Stockall (2013) addressed the issues of the hypothesized GOG effect. The results of the experiment failed to confirm the GOG effect for universal minority characteristic statements.

In the presentation, we will discuss the reasons for the differences in the results in these two studies and will present our experiments which aim to (i) confirm the hypothesis that the GOG effect involves generics with the principled connection, namely majority and minority characteristic predications and (ii) find out what contextual factors might prime the GOG effect. Our study relies on an experimental design which is a modified version of the study by Leslie et al. and Lazaridou-Chatzigoga & Stockall and on empirical data from Polish native speakers’ judgments of the truth of generics and quantified statements.

The concept of WAR in business English

The present study aims at examining the conceptual metaphor of WAR in the language of English business news from business online magazines. The material of the study consists of fifty samples of business articles retrieved from different websites. The method applied to analyze the discourse of English business is that of hypothetical deduction combined with the qualitative analysis in the framework of cognitive linguistics (Chilton 2004; Kövecses 2000, 2002, 2005; Lakoff & Johnson 1980; Turner 2002). The cognitive approach to language analysis is based on the principle that conceptual metaphor is realized linguistically as a result of conflating bodily, social and cultural experiences. Thus, most of the abstract concepts are metaphorical by nature, as they are perceived through more specific and concrete domains of human experience. Accordingly, the language of business news online was analyzed in terms of conceptual metaphor, with metaphorical linguistic expression instances located and classified according to their representative SOURCE domains. The research findings reveal that the dominant metaphors are as follows BUSINESS IS WAR, THE COMPANIES ARE THE ARMIES, BUSINESS COMPETITION IS A WAR, BUSINESS STRATEGY IS STRATEGY USED IN THE WAR, and THE MARKET IS THE BATTLEFIELD. The analysis of these metaphors reveals the underlying conceptions of the contemporary English business activities.

References:

- Chilton, Paul A. 2004. *Analysing Political Discourse: Theory and Practice*. London: Routledge.
- Fauconnier, Gilles, Mark Turner. 2002. *The Way We Think: Conceptual Blending and the Mind's Hidden Complexities*. New York: Basic Books
- Kövecses, Zoltan. 2000 *Metaphor and emotion: Language, Culture, and Body in human feeling*. Cambridge, New York: Cambridge UP.
- Kövecses, Zoltan. 2002. *Metaphor: A practical introduction*. Oxford: Oxford UP.
- Kövecses, Zoltan. 2005. *Metaphor in culture: Universality and variation*. Cambridge, New York: Cambridge UP.
- Lakoff, George, Mark Johnson. 1980. *Metaphors We Live By*. Chicago: University of Chicago Press.
-

On the complexity of zoosemic transfers in English and Polish

The aim set to the paper is to shed some light on the intricacies of zoosemy in English and Polish. By zoosemy we mean transfers of meaning whereby animal-specific terms are employed with reference to various qualities and properties characteristic of human beings.

In the paper we intend to cast some light both on the morphology-semantics interrelation detectable in the analysis of zoosemy, but also on the metaphor metonymy interface discernible in the analysis of denominal verbs whose zoosemic senses involve the interaction between the conceptual metaphor **<(PART OF) HUMAN BEING IS (PART OF) ANIMAL>** and the animal-based conceptual metonymy **(PART OF) HUMAN BEING FOR ACTION PERFORMED BY HUMAN BEING**.

The analysis of the contrastive English-Polish material targeted in the paper shows that, beside a number of language-specific idiosyncracies, both languages in question seem to make use of similar – if not the same – patterns and mechanisms of semantic change (metaphor and metonymy) linked to the word-formation processes of conversion represented by English denominal verbal formation on the one hand and affixation in Polish on the other.

If one adopts the view held by cognitive linguists that linguistic patterns mirror mental patterns and the processes of conceptualization, the obvious generalization one can make is that the way in which speakers of both targeted languages perceive the surrounding cultural reality is to a considerable extent homogenous.

Cognitive grammar vs translation – friends or foes?

In order to translate a (literary) text, the translator must take a vast number of decisions just for the TT to come into being, to say nothing of its quality. These decisions refer to a medley of components of text analysis for the purpose of translation, such as metacontext A and B, the strategy, the hierarchy of elements in the ST, etc. When analysing literary texts, the grammatical solutions building the tissue of the text itself seem to be often slighted to the advantage of literary interpretation, literary devices, literary style. In my presentation grammar-related factors determining the textual solutions implemented in the ST and TT will be discussed with reference to their potential to determine the translator's decisions. The cognitive grammar perspective assumed in the discussion will include Langacker's dimensions of construal. An attempt will also be made to suggest how this perspective can become instrumental not only in creating the TT but also in its critical assessment. Translation criticism is one of the branches in James Holmes' Applied Translation Studies map, yet it is still underdeveloped and lacks tools to be deployed for the assessment of various types of texts. Cognitive grammar seems to offer some potential to provide such tools.

Subjective construal of *I think (that)* and its complementation in English and Polish

The aim of the paper is to gauge the degree to which English *I think (that)* and Polish *myślę, że* 'I think that' represent the subjective/objective construal. The author adopts Langacker's (1999) understanding of the two terms, with their reference being made to the subject and object of conception. The subject and object of conception can be "sharply distinct" (Langacker 2008: 260), i.e. the former can be construed with maximal subjectivity and the latter with maximal objectivity, when the conceptualiser is not aware of him- or herself and the object of conception is in the focus of the subject's attention. However, when the speaker puts himself or herself onstage as the focus of attention, by overtly manifesting his or her presence in the form of *I think (that)* in English or *myślę, że* 'I think that' in Polish, they become the object of conception and the complementation that they express becomes subjectively construed.

Since, as pointed out by Uehara (2006), subjectivity/objectivity can be graded, the author of the paper attempts to examine the degree to which the complementation that follows the *I think that* construction in the two languages is subjective or objective, and whether it affects the degree of the speaker's objective construal. In other words, the author investigates whether the degree of subjectivity of the complement has an impact on the 'attenuation' of the speaker's involvement in and control of making an assessment.

For this purpose English and Polish corpus data from the British National Corpus and the National Corpus of the Polish Language (Przepiórkowski et al. 2012), respectively, are used. The extracted data are manually annotated for syntactic, semantic and extra-linguistic 'usage features' (Glynn 2009, Glynn and Fischer 2010) in order to see the relationship between the main and the complement clause in terms of their subjective/objective construal. Statistical analysis, involving Correspondence Analysis and Classification Trees (e.g. Gries 2006, Glynn and Robinson 2014)), is used in order to observe the correlations and provide statistically significant results of the study.

Christopher KORTEN
Uniwersytet Adama Mickiewicza w Poznaniu

Cognitive Narratology and its profitable use by historians

This presentation will look at cognitive narratology (CN) and argue why it is a useful tool for historians. Till now, literary theories in general and cognitive applications in particular have played very little role in how historians' assess a given text or document. This talk will show the benefits of doing so as it seeks to distinguish the cognitive narratology approach from textualist/constructivist and semiotic approaches. For the first time, the Author will examine historical documents including unpublished materials in order to show the merits of cognitive narratology. By examining language, and in particular, metaphors and deictics, in order to script the narrative, historical texts can elicit cognitive clues about the author's intent and mindset. This Author believes that the cognitive approach can be profitably used as a complement and supplement to historical other approaches. This Author ultimately endeavours to propose alternative theoretical frameworks and interpretative categories for historians using archival documents.

Salvador Dalí's paintings: From image to conceptual metaphor

The paper builds on André Breton's (1935) idea of "the fusion of painting and poetry" (De Liaño 1990: 22) and applies George Lakoff's (1987; 1993) concept of image metaphor in the analysis of surrealist paintings by Salvador Dalí. It is argued that a high degree of similarity exists between Breton's use of free verbal associations (Maddox 1990: 40) and Dalí's technique of making visual associations. Both rely on the artistic execution of "the potentialities of the double image" (De Liaño 1990: 16). Dalí's paintings, however, are not merely visual counterparts of Breton's linguistic technique. Like some of Breton's poems, for example "Free Union" (1931), they also employ complex interactions of various types of conceptual metaphors that contribute to the wealth of their semantic and artistic effect.

References:

- Breton, André. 1984 [1931]. "Free Union." *The Random House Book of Twentieth Century French Poetry*. Ed. Paul Auster. New York: Vintage. 183.
- De Liaño, Ignacio Gómez. 1990. *Dalí*. Trans. by Kenneth Lyons. Barcelona: Ediciones Polígrafa.
- Lakoff, George. 1987. "Image Metaphors." *Metaphor and Symbolic Activity* 2.3: 219–222.
- Lakoff, George. 1993. "The Contemporary Theory of Metaphor." *Metaphor and Thought*. Ed. Andrew Ortony. Cambridge: Cambridge UP. 202–251.
- Maddox, Conroy. 1990. *Salvador Dalí. Eccentric and Genius*. Cologne: Benedikt Taschen.
- Wążyk, Adam (ed.). 1976. *Surrealizm: teoria i praktyka literacka. Antologia*. Warszawa: Czytelnik.
-

There's (still) something about Mary. Two challenges to a neural theory of language

Even though many studies cognitive linguistics rely heavily on introspective insights into speaker's conceptual system, it is sometimes claimed that cognitivism is incomplete without what Bert Peeters calls "neurocognitive depth" (2014). While Peeters admits that introspection is a valuable source of data, he also suggests that the real measure a linguistic theory is the extent to which the data inform or are compatible with neurological theories.

In the presentation I will examine a research program sketched by George Lakoff and Mark Johnson in *Philosophy in the Flesh* (1999) and developed by the former as Neural Theory of Metaphor (2009 and 2014). I will consider the theory as a paradigmatic example of how data from introspection can be related to neurological aspects of language. I will point out two main challenges to this research program (as well as any other research program of this sort): the so-called hard problem of consciousness (cf. Chalmers 1997) and multiple realizability thesis (cf. Putnam 1960, Putnam 1967). In particular, I will argue Neural Theory of Metaphor in its current shape is necessarily incomplete. More generally, I will argue that unless and until the hard problem of consciousness and the multiple realizability thesis are confronted and dealt with (at least provisionally), every neurolinguistic theory without an introspective component is bound to be incomplete and impoverished.

References:

- Chalmers, David J. 1997. *The Conscious Mind: In Search of a Fundamental Theory*. New York: Oxford UP.
- Lakoff, George, and Mark Johnson. 1999. *Philosophy in the Flesh. The Embodied Mind and Its Challenge to Western Thought*. New York: Basic Books.
- Lakoff, George. 2009. "The Neural Theory of Metaphor." *SSRN Electronic Journal*. doi:10.2139/ssrn.1437794.
- Lakoff, George. 2014. "Mapping the Brain's Metaphor Circuitry: Metaphorical Thought in Everyday Reason." *Frontiers in Human Neuroscience* 8 (December). doi:10.3389/fnhum.2014.00958.
- Peeters, Bert. 2014. "Does Cognitive Linguistics Live up to Its Name?" *Language and Ideology, Vol. 1: Theoretical Cognitive Approaches*. Ed. René Dirven, Bruce Hawkins, and Esra Sandikcioglu, 1: 3–106. Current Issues in Linguistic Theory 204. Amsterdam and Philadelphia: John Benjamins. <http://ai.ato.ms/MITECS/Entry/vanhoek.html>.
- Putnam, Hilary. 1967. "Psychological Predicates." *Art, Mind, and Religion*. Ed. William H. Capitan and Daniel D. Merrill. Pittsburgh: University of Pittsburgh Press. 37–48.
- Putnam, Hilary. 1960. "Minds and Machines." *Journal of Symbolic Logic*. Ed. Sidney Hook. New York: New York UP. 57–80.
-

“Amazing grace that saved a wretch like me”: conceptual metaphors for GRACE in Christian discourse (on the basis of J.H. Newman’s sermons)

While John Newton’s 18th-century religious anthem “Amazing Grace” has become a popular song associated with the English-speaking culture, the notion of “grace” itself remains mysterious and vague. The importance of grace in Christian discourse can be seen, among others, in the fact that the studies into grace constitute an important branch of dogmatic theology. However, the problem is that being abstract, even for theologians grace is difficult to understand and describe. This problem may be overcome by the application of conceptual metaphors, which help us conceptualize and understand the abstract reality (Lakoff, Johnson 2003[1980], Kövecses 2010[2002]). In fact, it is claimed that “the conceptual systems of cultures and religions are metaphorical in nature” (Lakoff, Johnson 2003: 40).

John Henry Newman’s “Parochial and Plain Sermons” constitute a set of eight volumes of sermons preached by this outstanding philosopher, theologian, writer, and academic of the Victorian era in the years 1825-1845 in St. Mary’s Church in Oxford. In his sermons, Newman conceptualizes grace metaphorically either as different kinds of OBJECTS: A GIFT (*all of us have the gifts of grace*), A TREASURE (*the treasures of grace*), A TRADED COMMODITY (*grace and power were purchased for us*), A FLUID (*Divine grace poured into our hearts*), as A PLANT (*they desire to plant simply the flowers of grace...in one another’s hearts*), or as A PERSON: AN ENEMY (*struggle between grace and corrupt nature*) and AN INHABITANT OF A HUMAN (*a man in whom dwells His grace*). The presentation will focus on the identification and classification of the various conceptual metaphors for GRACE in Newman’s sermons. The metaphors will be illustrated with examples of the possible lexical correlates found in the analyzed material.

References:

- Kövecses, Zoltan. 2010[2002]. *Metaphor. A Practical Introduction*. 2nd edition. Oxford: Oxford UP.
Lakoff, George, Mark Johnson. 2003[1980]. *Metaphors We Live By. With a New Afterword*. Chicago: University of Chicago Press.
Newman, John H. 1997. *Parochial and Plain Sermons* (vol. 1–8). San Francisco: Ignatius Press.
-

Czym (nie) jest depresja

Referat ma na celu przedstawić rezultaty kolejnego etapu badań autorki nad konceptualizacją *depresji* w różnych rodzajach dyskursu, koncentrując się na podobieństwach i różnicach w wizji tego, czym jest, a czym nie jest *depresja* wynikających z bezpośrednich doświadczeń autorów badanych tekstów. Ponadto ma również ukazać, jakie stany bywają nazywane *depresją* w polskim dyskursie prasowym i internetowym.

Bazę metodologiczną badań stanowi kognitywna analiza dyskursu powiązana z takimi zagadnieniami jak: schematy wyobrażeniowe, ramy interpretacyjne czy kognitywna teoria metafor.

Materiał badawczy składa się z zapisów w blogach, ich komentarzy i wypowiedzi na forach internetowych, wywiadów z osobami, u których stwierdzono depresję oraz artykułów i porad zamieszczonych w prasie i na portalach internetowych.

Opierając się na swych wcześniejszych badaniach nad obrazem *depresji* w tekstach ludzi, którzy się z nią zmagają, autorka skupi się na analizie wypowiedzi i opinii osób, które bezpośrednio nie doświadczyły *depresji* (komentarze, fora internetowe), jak również sposobu przedstawiania *depresji* w prasie. Celem takiego rozłożenia akcentów w ramach badań nad zebrany korpusem jest porównanie sposobu konceptualizacji *depresji* przez przeciętnego użytkownika Internetu, jej obrazu w ogólnodostępnych mediach, oraz wizji depresji wśród osób, które jej doświadczyły. Szczególnej uwadze zostanie poddany aspekt aksjologiczny sposobu postrzegania samej *depresji* jak i osób jej doświadczających w zależności od typu dyskursu jak i autorstwa wypowiedzi, przy czym pragnie się sprawdzić, który z tych dwóch czynników miał większy wpływ na sposób wartościowania badanych konceptów.

Przyimki jako znaczniki różnych konceptualizacji. Na przykładzie języka włoskiego

Celem wystąpienia będzie analiza użyc różnych przyimków włoskich w wyrażeniach opisujących ten sam fragment rzeczywistości. Na przykład o rudowłosej dziewczynie można powiedzieć : una ragazza dai capelli rossi albo una ragazza con (i) capelli rossi; zwrot [mówić] jako ojciec można przetłumaczyć: parlare da padre albo parlare come padre; pojsć do szkoły to andare a scuola, ale pójść do kościoła to andare in chiesa itd. Sytuując badania w obszarze gramatyki kognitywnej R. Langackera (relacja trajektor-landmark) oraz odnosząc do koncepcji schematów przedkonceptualnych, spróbujemy zweryfikować następujące hipotezy badawcze: 1. przyimek, jako kategoria relacyjna, odtwarza w zdaniu relację między trajektorem i landmarkiem; 2. przyimek, jako kategoria lokalistyczna, obrazuje rozmieszczenie przestrzenne i/lub czasowe trajektora i landmarka względem siebie; 3. uporządkowanie trajektora i landmarka niekoniecznie odpowiada kolejności postrzeżonych elementów: element po przyimku może być punktem wyjścia do percepcji sceny; 4. różnice w wyborze przyimków wyrażają różne sposoby konceptualizacji tego samego fragmentu rzeczywistości; 5. użycia prototypowe przyimków odnoszą do relacyjnych i lokalistycznych schematów przedkonceptualnych; 6. istnieją asemantyczne użycia przyimków, na co wskazują preferencje użytkowników języka.

Pierwsza część wystąpienia poświęcona będzie krótkiej refleksji na temat semantycznych i pragmatycznych badań kategorii przyimka. Następnie przejdziemy do głównych założeń językoznawstwa kognitywnego, aby nakreślić rolę procesów poznawczych w przetwarzaniu danych podczas konceptualizacji. Konceptualizacja na poziomie poznawczym i semantycznym przejawia się w konstrukcjach gramatycznych (i w wyborze leksemów) zdań, stanowiących podstawę wydarzenia mownego. Część kolejna zawierać będzie analizę przypadków użyc różnych przyimków w języku włoskim, co doprowadzi do końcowych obserwacji, rewidujących sformułowane powyżej hipotezy.

Skrypty choroby nowotworowej a narracje prasowe

Celem mojego wystąpienia jest przedstawienie wyników badań nad tym, w jaki sposób silnie utrwalony we współczesnej kulturze potoczny skrypt czujności onkologicznej wpływa na narracje prasowe dotyczące chorób nowotworowych, które do tego skryptu nie pasują. Za przykład posłużył rak jajnika, trudna do wykrycia choroba o złych rokowaniach. Przyjęto hipotezę, iż elementy obrazu klinicznego choroby niepasujące do tego skryptu będą pomijane w artykułach prasowych, w szczególności tych poświęconych edukacji zdrowotnej.

Choroby nowotworowe w ogóle, w szczególności zaś tzw. nowotwory kobiece, stanowiły jeszcze do niedawna temat tabu. Lata edukacji dotyczącej profilaktyki nowotworowej doprowadziły do powstania potocznego skryptu czujności onkologicznej (Zierkiewicz i Łysak 2007). Skrypt ten zakłada, że rakowi można zapobiec lub można go wcześniej wykryć. Nagrodą za czujność jest zachowanie zdrowia. Niektóre choroby nowotworowe, takie jak rak piersi, odpowiadają temu skryptowi, ale np. rak jajnika do niego nie pasuje, gdyż nie istnieją skuteczne i dające się powszechnie zastosować metody zapobiegania tej chorobie i jej wczesnego wykrywania, a rokowania są niekorzystne.

Przeprowadzone badanie opiera się na teorii scenariuszy (skryptów) kognitywnych (Schank & Abelson 1977; Lakoff 1987; Cienki 2007).

W badaniu wykorzystano metodę wspomaganą komputerowo analizy zawartości prasy. Do tego celu zebrano zbiór 662 artykułów prasowych opublikowanych w prasie polskiej pomiędzy 1 stycznia 2014 r. a 31 grudnia 2015 r. zawierających hasło *rak jajnika*. Do doboru próby zastosowano proporcjonalny dobór losowy warstwowy. Następnie wylosowano 368 artykułów i zakodowano je przy pomocy uprzednio opracowanego klucza kategoryzacyjnego, którego kształt wypływał z doświadczeń i wzorców wypracowanych w obszarze badań nad medialnym obrazem zagadnień zdrowotnych (Clegg Smith et al. 2002, Bubella i Caulfield 2004).

Wyniki badania potwierdziły przyjętą hipotezę. Teksty prasowe pomijają informacje niepasujące do skryptu czujności onkologicznej, co prowadzi do licznych przekłamań oraz nazbyt optymistycznych opisów dostępnej diagnostyki.

Literatura:

- Bubela, Tania M., Timothy A. Caulfield. 2004 "Do the print media "hype" genetic research?: A comparison of newspaper stories and peer-reviewed research papers." *Canad Med Assoc J* 170: 1399–1407.
- Cienki, Alan. 2007. "Frames, idealized cognitive models, domains." *The Oxford Handbook of Cognitive Linguistics*. Red. Dirk Geeraerts, Hubert Cuyckens. Oxford: Oxford UP.
- Clegg Smith, Katherine, Melanie Wakefield, Catherine Siebel, Glen Szczypka, Sady Slater, Yvonne Terry-McElrath, Sherry Emery, Frank J. Chaloupka. 2002. "Coding the News: The Development of a Methodological Framework for Coding and Analyzing Newspaper Coverage of Tobacco Issues." *ImpacTeen Research Paper Series*. Chicago, IL: University of Illinois & The Robert Wood Johnson Foundation.
- Lakoff, George. 1987. *Women, Fire and Dangerous Things: What Categories Reveal about the Mind*. Chicago: University of Chicago Press.
- Schank, Roger, Robert Abelson. 1977. *Scripts, Plans, Goals and Understanding*. Hillsdale, NJ: Erlbaum.
- Zierkiewicz, Edyta, Alina Łysak (red.). 2007. *Kobieta i (b)rak. Wizerunki raka piersi w kulturze*. Wrocław: MarMar.

Konstruowanie znaczenia w multimodalnych żartach na temat uchodźców

Celem naszego referatu jest przedstawienie wyników analizy multimodalnych żartów na temat uchodźców, które zostały opublikowane w sieci. W szczególności chcemy wskazać ramy kognitywne wykorzystywane w tych konstrukcjach, sposoby przesuwania tych ram lub ich łączenia w procesie tworzenia metafor lub integracji pojęciowej, a także ustalić związek między tym, do jakich ram się odwołują żarty i jak je przekształcają, a oceną stopnia śmieszności danego żartu.

Nasze badania opierają się na korpusie ponad stu żartów opublikowanych w sieci w roku 2015 i 2016 oraz na badaniach ankietowych, które objęły 41 osób – wrocławskich studentów. Analiza żartów wykorzystuje teorię ram Fillmore'a (1985), rozszerzoną przez Coulson (2001) o koncepcję przesuwania ram, oraz teorię integracji pojęciowej Fauconniera i Turnera (2002; 2008) i teorię metafor multimodalnych (Forceville i Urios-Aparisi 2009). Standardowa analiza została wzbogacona o wnioski z analizy ankiety skonstruowanej w ten sposób, aby odsłonić mechanizmy konstruowania znaczenia związane z rozumieniem humorystycznych przekazów. Respondenci ankiety zostali poproszeni o podanie jednego skojarzenia związanego z wybranymi żartami oraz o wyjaśnienie, na czym polega ich śmieszność. Cały proces ankietowania został sfilmowany kamerą gopro, a reakcje badanych dostarczyły dodatkowych informacji na temat analizowanego materiału. M.in. udało się zaobserwować, że badani wymieniali uwagi dotyczące etycznego aspektu prezentowanych żartów, konsultowali także ze sobą swoje opinie, co pozwala wskazać pewne problemy etyczne i społeczne związane z przejawami badanego humoru.

Prezentowane analizy wpisują się także w szerszy kontekst europejskich badań nad obrazem uchodźców w Internecie i mass mediach oraz funkcjami humoru na ten temat (Conboy 2006; Rettberg i Gajjala 2016). Z jednej strony pragniemy wzbogacić te intensywnie rozwijające się badania o perspektywę kognitywną; z drugiej strony zaś - rozszerzyć badania wykorzystujące instrumentarium językoznawstwa kognitywnego, łącząc koncepcje kognitywnych ram i amalgamatów z analizami dynamicznych relacji odbioru. W ten sposób zamierzamy wnieść wkład zarówno w metodologię badań nad humorem, jak i językoznawstwa kognitywnego.

Literatura:

- Conboy, Martin. 2006. *Tabloid Britain: Constructing A Community Through Language*. Abingdon: Routledge.
- Coulson, Seana. 2001. *Semantics leaps: Frame-Shifting and Conceptual Blending in Meaning Constructions*. Cambridge, New York: Cambridge UP.
- Fauconnier, Gilles, Mark Turner. 2002. *The Way We Think. Conceptual Blending and the Mind's Hidden Complexities*. New York: Basic Books.
- Fauconnier, Gilles, Mark Turner. 2008. „Rethinking Metaphor.” *Cambridge Handbook of Metaphor and Thought*. Red. Raymond Gibbs. New York: Cambridge UP. 53–66.
- Fillmore, Charles. 1985. „Frames and Semantics of Understanding.” *Quaderni di Semantica* 6-2: 222–254.
- Forceville, Charles, Eduardo Urios-Aparisi (red.). 2009. *Multimodal Metaphor*. Berlin, New York: Mouton de Gruyter.
- Rettberg Jill W., Radhika Gajjala. 2016. „Terrorists or cowards: negative portrayals of male Syrian refugees in social media.” *Feminist Media Studies* 16.1: 178-181, DOI: b10.1080/14680777.2016.1120493

Aspect of Polish motion verbs prefixed by *po-*

I will present the study of the Polish prefix *po-*, which in its spatial prototypical sense codes motion away from the deictic center. The prefix when used for coding spatial relations displays peculiar semantic features which distinguish this prefix from others. Śmiech (1989:18) notices the special linguistic behaviour of the prefix *po-* by stating that when it is used with motion verbs, it forms a transitional aspect between perfective and imperfective. The spatial sense of the prefix *po-* as well as the aspect of motion verbs prefixed by *po-* will be the concern of the presentation.

Motion verbs prefixed by *po-* show peculiar grammatical behaviour, which may be explained on the grounds of Cognitive Linguistics, in particular by means of PERFECTIVE IS A SOLID OBJECT and IMPERFECTIVE IS A FLUID SUBSTANCE metaphors (Janda 2007) and image-schematic approach to prefixes (Nesset 2007, 2008). On this basis motion verbs prefixed by *po-* will be claimed to display characteristics of both the perfective and imperfective verbs.

References:

- Janda, Laura. 2004. "A metaphor in search of a source domain: the categories of Slavic aspect." *Cognitive Linguistics* 15.4: 471–527.
- Nesset, Torre. 2007. "The path to neutralization: image schemas and prefixed motion verbs." *Poljarnyj Vestnik* 10: 61–71.
- Nesset, Torre. 2008. "PATH and MANNER: An image-schematic approach to russian verbs of motion." *Scando-Slavica* 54: 135–197.
- Śmiech, Witold. 1986. *Derywacja prefiksalna czasowników polskich*. Wrocław: Zakład Narodowy im. Ossolińskich.
-

O kognitywnym podłożu transferu kategorii przypadku w akwizycji L2 (na przykładzie interakcji języków fleksyjnych: polskiego-L1 i litewskiego-L2)

Referat podnosi kwestię kognitywnego podłoża transferu leksykalnego w akwizycji L2, zaś stosownej argumentacji dostarcza analiza semantyczna konkretnych użyć językowych w kontrastywnym zestawieniu z odpowiednikami języka źródłowego. W szczególności, referat porusza aspekt transferu leksykalnego – pojawiającą się w wyrażeniach L2 błędną fleksję imienną, prowokowaną zróżnicowaną naturą ekwiwalentnych konstrukcji języka źródłowego. Materiał językowy zaczerpnięto z rejestru wypowiedzi studentów filologii litewskiej. W badaniach stosuje się spektrum narzędzi GK (m.in. R.W.Langackera, E.Rosch i J.Taylor, G.Lakoffa i M.Johnsona).

„Kalkowanie” przypadku można postrzegać z perspektywy transferu konstrukcji jako elementu całości, albo z punktu widzenia różnic na poziomie fleksji. Transfer konstrukcji gramatycznej aktywuje się na bazie utrwalonego archetypu konstrukcyjnego. W interakcji języków fleksyjnych przypadek można rozpatrywać na poziomie syntaktycznym i jego transfer tłumaczyć mentalnie utwalonymi archetypami jako refleks różnic w zakresie stosunku podrzędności: (i) rekcji czasownika, (ii) rekcji przyminka, (iii) rekcji innych części mowy. Przykłady:

- (1) lit. nesu tokiu žmogumi, kuris visas gyvenimas [*paaukotų*] kitiems < tł. nie jestem takim człowiekiem, który całe życie poświęciłby dla innych (rk4): powinno być (pb.): w nom. → *nesu toks žmogus*, oraz w acc. → *visą gyvenimą*;
- (2) lit. į istorijos įėjė < tł. do historii wszedł (jw4): pol. *wejść do* (kogo, czego = gen.), pb. *įeiti į* (ką) → *istoriją* (acc.);
- (3) lit. prieš jam (mk3) < pol. *przeciwko niemu (komu, czemu = dat.), pb. *prieš* (ką) → *ji* (=acc.);

Komentarz: Przykład (1) obrazuje transfer z L1 do L2 fleksji dwóch konstrukcji: w inst. oraz w nom. Ich identyczność ze źródłowymi frazami języka polskiego wynika raczej z transferu utrwalonych konstrukcji niż ze stosunku podrzędności: zaważa (i) utrwalony archetyp polskiej konstrukcji instrumentalnej orzecznika wobec właściwej dla litewskiego nominatywnej; (ii) na błędną fleksję frazy *visas gyvenimas* (w nom.) rzutuje „zanik” czucia rekcji dopełnienia bliższego (accusativus) w leksykonie mentalnym L1 użytkownika. Przykłady (2) i (3) obrazują różnice rekcji czasownika i przysłówka.

Literatura:

- Hilpert, Martin. 2015. *Construction Grammar and its Application to English*. Edinburgh: Edinburgh UP.
- Lakoff, George, Mark Johnson. 1980. *Metaphors We Live By*. Chicago: University of Chicago Press.
- Lakoff, George. 1987. *Women, Fire, and Dangerous Things: What Categories Reveal about the Mind*. Chicago and London: University of Chicago Press.
- Langacker, Ronald W. 2003. „Model dynamiczny oparty na uzusie językowym”. *Akwizycja języka w świetle językoznawstwa kognitywnego*. Red. Ewa Dąbrowska, Wojciech Kubiński. Kraków: Universitas. 30–117.
- Langacker, Ronald W. 2008. *Cognitive Grammar. A Basic Introduction*. Oxford: Oxford UP.

- Marcinkiewicz, Józef. 2011. „Kognitywne i strukturalne podłoże interferencji morfo-syntaktycznej w języku litewskim – i nie tylko”. *Zeszyty Glottodydaktyczne Jagiellońskiego Centrum Językowego* 3: 137–156.
- Marcinkiewicz, Józef. 2013. „O kognitywnym rozumieniu interferencji oraz transferu językowego w akwizycji L2”. *Scripta Neophilologica Posnaniensia* 13: 67–75.
- Marcinkiewicz, Józef. 2014. „The metaphor in feedback transfer in L2 acquisition (with some examples of the interaction between the Polish and Lithuanian languages)”. *Cognitive Linguistics in the Making*. Red. Kinga Rudnicka-Szozda, Aleksander Szwedek. Frankfurt am Main: Peter Lang. 185–196.
- Rosch, Eleanor. 1978. „Principles of categorization”. *Cognition and categorization*. Red. Eleanor Rosch, Barbara B. Lloyd. Hillsdale: Lawrence Erlbaum. 27–48.
- Taylor, John R. 1989. *Linguistic Categorization. Prototypes in Linguistic Theory*. London: Oxford UP.
-

Force dynamic representation of linguistic insults

In recent years there has been an increasing interest in the topics of swearing and verbal aggression. In this paper I present the analysis of linguistic insults from the point of view of force dynamics theory.

In the analysis I adopt Jay's (1992; 2000) five-stage model of verbal aggression. The conventions of force dynamic theory allow for an accurate and detailed representation of Jay's stages, as well for the presentation of certain special cases of verbal aggression presupposed by his model.

The data for further study is provided by my corpus analysis of 130 feature film scenes. These scenes contain the types of verbal aggression proposed by Jay, as well as other cases of insults, including DELAYED RETRIBUTION, REDIRECTED INSULTS, INTENSIFYING INSULTS, INSULT CHAINS and others.

The theory of force dynamics proves to be an adequate and informative tool for a detailed depiction of different categories of verbal aggression.

Moreover, it is claimed that the theory of force dynamics provides tools for predicting different outcomes of particular scenarios of verbal conflict, depending on factors such as the nature and intensity of the provocation event, the relative balance of power between interlocutors, the presence of a third party or audience, and other contextual variables. Thus, it is claimed that the framework of force dynamics theory apart from descriptive power has also got predictive qualities regarding different scenarios and sub-scenarios of verbal aggression.

Nonce words, neologisms and other words of wonder. A Conceptual Blending analysis

This paper offers a conceptual blending analysis of nonce formations and neologisms which appear in contemporary political discourse. While approaching such expressions as, e.g. *musloid*, *immigreat*, *Obamabola*, *pisjanizm*, or *palikoteria*, one may easily observe that the demarcation line between nonce words and neologisms is rather fuzzy as far as their definitions are concerned. Nonce words are defined as new *ad-hoc* formations “coined by a speaker/writer on the spur of the moment to cover some immediate need” (Bauer 1983: 45). Neologisms, in turn, are viewed as “young listemes” which “begin to be recognized in the usage of other speakers” (Hohenhaus 2005: 364). Whichever option is favoured, one cannot deny that both types of word formation processes remain very dynamic and context-determined phenomena (cf. Kardela 2014).

To prove this, a conceptual blending analysis of nonce words and neologisms will be carried out with the aid of the six-space model as proposed by Brandt and Brandt (Brandt and Brandt 2005, P.A. Brandt 2005, L. Brandt 2013). Additionally, the notion of *current discourse space* as delineated by Langacker (Langacker 2008) will also be taken into account while amending the Brandt and Brandt model in order to explicate the ephemeral character of nonce words, as well as discuss the dynamic nature of selected neologisms.

References:

- Bauer, Laurie. 1983. *English Word-formation*. Cambridge: Cambridge UP.
- Brandt, Per A. 2005. “Mental Spaces and Cognitive Semantics: A Critical Comment.” *Journal of Pragmatics* 37: 1578–1594.
- Brandt, Line, Per A. Brandt. 2005. “Making sense of a blend. A cognitive-semiotic approach to metaphor.” *Annual Review of Cognitive Linguistics* 3. Ed. F. J. Ruiz de Mendoza Ibáñez. Amsterdam, Philadelphia: John Benjamins. 216–249.
- Brandt, Line. 2013. “Metaphor and the Communicative Mind.” *Journal of Cognitive Semiotics* 5.1-2: 37–72.
- Hohenhaus, Peter. 2005. “Lexicalization and Institutionalization.” *Handbook of Word Formation*. Eds. Pavol Štekauer, Rochelle Lieber. Dordrecht: Springer. 353–373.
- Kardela, Henryk. 2014. “Blends, Acronyms, and Nonce Words: A Cognitive Grammar Account.” *From Sound to Meaning in Context. Studies in Honour of Piotr Ruszkiewicz*. Ed. Alicja Witalisz. Frankfurt am Main: Peter Lang. 129–145.
- Langacker, Ronald W. 2008. *Cognitive Grammar. A Basic Introduction*. Oxford: Oxford UP.
-

Wacław MIODEK
Uniwersytet Śląski

Metaforyczny charakter użycia nazw narządów płciowych w języku polskim, niemieckim i hiszpańskim

Zadaniem językoznawcy jest nie tylko jego działalność preskryptywna, ale również, a może przede wszystkim opis użycia struktur językowych w życiu codziennym przez rodzimych użytkowników tego języka, czyli deskryptywna. Celem niniejszej analizy jest prezentacja stosowania nazw narządów płciowych żeńskich i męskich w aspekcie metaforycznym w formie adresatywnej w trzech językach: polskim, niemieckim oraz hiszpańskim. Autor stawia sobie za zadanie prezentację ww. nazw w użyciu metaforycznym odnośnie ludzi, na różnorodnych płaszczyznach stylistycznych: literackiej, potocznej i wulgarnej. Głównym aspektem badania jest użycie tych nazw w funkcji metafor o charakterze obraźliwym, używanych jako przezwiska i wyzwiska. Omówione zostaną również inne sytuacje o zabarwieniu pozytywnym.

Dodatkowym wyzwaniem jest tu stwierdzenie podobieństw oraz różnic w użyciu opisywanych nazw w aspekcie kulturowym trzech tak odległych i zarazem różnych kultur: słowiańskiej, germańskiej oraz romańskiej.

Materiał badawczy zostanie zasięgnięty ze słowników jednojęzycznych konfrontowanych języków. Badanie ma charakter synchroniczny i obejmuje użycie ww. nazw w aspekcie metaforycznym w dniu dzisiejszym.

Errors in our language, errors in our thinking - on good and bad metonymy

The general consensus of opinion is that metonymy is ubiquitous in natural language. From little children to teenagers and adults of any age, everyone has, at one time or another, made use of this process. Ubiquity of metonymy in language speaks in favour of its ubiquity in our thinking. We shall say that we think metonymically. We frequently make *good* use of metonymic thinking. If metonymy is found to be so pervasive in language it is highly likely to be performing a useful service to the human community. This usefulness is surely entwined with a man's ability to employ metonymies correctly. However, we also employ metonymic thinking improperly. As a result, linguistic or behavioural metonymies which are based on faulty metonymic thinking are also erroneous. The aim of this presentation is to characterise and exemplify the fallacy of metonymic thinking on the basis of examples found in everyday language and behaviour. Even typical examples of metonymy may be found to be a product of incorrect metonymic thinking. Consider, for instance, the part-for-whole metonymy "He's English" meaning "He's British". Saying that someone is English in this sense of the term may pass off as a natural and correct thing to say for an average Pole, but may be perceived as a grave error by a Welshman, for whom to be named an Englishman is simply untrue. It transpires that truth plays a crucial role in distinguishing good metonymies from bad ones. The moment truth begins to grow in importance the seemingly correct metonymies lose their privileged status and become errors.

Paulina NALEWAJKO

Szkoła Wyższa Psychologii Społecznej Uniwersytet Humanistycznospołeczny

Wpływ doboru czasowników percepcji zmysłowej na konceptualizację. Analiza opowiadania Garcíi Márqueza i jego przekładów na język polski i angielski

Prezentowane studium stanowi kolejny etap badań, których częściowe wyniki zostały przedstawione w ramach konferencji Językoznawstwo Kognitywne 2013 w Warszawie, Językoznawstwo Kognitywne 2014 w Częstochowie oraz Językoznawstwo Kognitywne 2015 w Lublinie.

Materiał badań stanowi opowiadanie *Monólogo de Isabel **viendo** llover en Macondo* [dosł. *Monolog Izabeli **widzącej/widząc** padać deszcz w Macondo*] Garcíi Márqueza i jego przekłady na język polski i angielski. Tytuł angielskiego przekładu to: *Monologue of Isabel **Watching** It Rain in Macondo* a polskiego: *Monolog Izabeli **patrzącej** na deszcz w Macondo*.

Badanie obejmuje czasowniki percepcji zmysłowej użyte w hiszpańskim oryginale opowiadania oraz ekwiwalenty użyte w przekładach (ver, watch, patrzeć). Analiza została przeprowadzona w oparciu o ideę profilowania w rozumieniu Langackera. Przydatne są również wybrane ustalenia i elementy metodologii z takich studiów jak: *Czasowniki oznaczające percepcję wzrokową we współczesnej polszczyźnie. Ujęcie kognitywne* (M. Zawisławska), *Semantyka i składnia czasowników percepcji wzrokowej* (R. Grzesiak), *Analyzing the verbs of seeing* (B.T.S. Atkins), *Verbos de percepción sensorial en español: una clasificación cognitiva* (J. Fernández Jaén).

Badanie ma na celu wskazanie, w jaki sposób zmiana czasownika percepcji zmysłowej w przekładzie **tytułu** w stosunku do oryginału, a co za tym idzie profilowanie innego elementu doświadczenia zmysłowego *ergo* inna jego konceptualizacja, może wpływać na różnice w odbiorze **całego** tekstu oryginału i przekładu.

Acronyms in the Internet discourse: A Cognitive Grammar perspective

The exponential growth in popularity of the social media platforms and online communication – Computer Mediated Communication (CMC) has brought about the changes in the way language is used. One of the most extensively exploited features of the digital language seems to be acronyms, such as *OMG*, *LOL*, *IMHO*. Assuming that acronyms are morphological formations “subject to the prototype-based organization of categories involving the varying degrees of analyzability and compositionality” (Kardela 2012: 303), the paper offers an analysis of acronyms used in modern Internet discourse based on the insights of Cognitive Grammar as proposed by Ronald Langacker (1987, 1991, 2008). Particularly important from our perspective is Langacker’s (1987) view that “lexicon, morphology, and syntax form a continuum of symbolic units serving to structure conceptual content for expressive purposes” (Langacker 1987: 35). We claim the Internet acronyms are linguistic formations whose interpretation and analysis require contextual information as well as intralinguistic and extralinguistic knowledge on the part of a speaker and a hearer. Therefore, in our analysis we shall follow Langacker’s (2008) theory of Current Discourse Space – CDS, which incorporates, as Langacker puts it, “everything presumed to be shared by the speaker and the hearer as the basis for communication at a given moment” (Langacker 2008: 466).

Ewelina PĘDZICH
Uniwersytet Warszawski

Problemy lingwistycznego opisu kategorii prototypowych (na przykładzie leksemu *robak*)

W pierwszej części referatu – po przedstawieniu specyfiki semantycznej kategorii ROBAK – wskazuję powody, dla których jej opis za pomocą zaproponowanych przez G. Kleibera narzędzi: standardowej oraz rozszerzonej wersji teorii prototypu uznaję za niesatysfakcjonujący (m.in. ze względu na jego zbyt powierzchowny charakter). W drugiej części prezentuję – zainspirowany założeniami dotyczącymi pojęcia ważności atrybutu (ang. *cue validity*) – autorski pomysł analizy, którą opieram na danych zaczerpniętych z Narodowego Korpusu Języka Polskiego.

Literatura:

Kleiber, Georges. 2013. *Semantyka prototypu. Kategorie i znaczenie leksykalne*, przeł. Bronisława Ligara. Kraków: Universitas.

Taylor, John. 2001. *Kategoryzacja w języku. Prototypy w teorii językoznawczej*, przeł. Anna Skucińska. Kraków: Universitas.

Czy orientacja determinuje aksjologię utrwaloną w systemach językowych? Analiza wybranych metafor orientacyjnych odnoszących się do aktu seksualnego w języku polskim i hiszpańskim

Celem referatu jest rekonstrukcja sposobu wartościowania pojęcia kopulacji utrwalonego w wybranych metaforach orientacyjnych odnoszących się do aktu seksualnego w języku polskim oraz w półwyspowej odmianie języka hiszpańskiego.

Prowadzone przeze mnie od kilku lat badania nad leksyką erotyczną funkcjonującą w tej parze językowej wykazały, że kopulacja jest pojęciem o złożonej aksjologii, niejednokrotnie aktywizującym zmienne bieguny wartości.

Okazuje się, że bardzo często to orientacja danej metafory erotycznej determinuje pozytywne lub negatywne nacechowanie przywoływanych przez nią czynności seksualnych.

Wnioski te potwierdzają obserwacje Tomasza P. Krzeszowskiego, który w swojej pracy „Parametr aksjologiczny w przedpojęciowych schematach wyobraźniowych” (1994), wiąże określony rodzaj wartościowania z orientacjami GÓRA-DÓŁ, PRZÓD-TYŁ, W/DO ŚRODKA-NA ZEWNĄTRZ. Detekcja tych prawidłowości jest możliwa dzięki wprowadzeniu do badań przedpojęciowych schematów wyobraźniowych dodatkowego parametru tzw. PLUS-MINUS. Według Krzeszowskiego jest to parametr „bezpośrednio odpowiadający za dynamikę procesów metaforyzacyjnych kształtujących odpowiednie pojęcia wyrastające z tych schematów o różnym ładunku aksjologicznym” (1994: 32).

Opierając się na koncepcji Krzeszowskiego, w ramach referatu przedstawię na konkretnych przykładach sposób funkcjonowania parametru PLUS-MINUS w hiszpańskich i polskich erotycznych metaforach orientacyjnych. Postaram się odpowiedzieć na pytanie, czy rzeczywiście dany rodzaj orientacji wiąże się z konkretnym biegunem wartościowania w sposób uniwersalny, czy też powiązana z daną orientacją aksjologia może być zmienna w obrębie jednego systemu lub dwóch różnych systemów językowych.

The conceptual metaphor TIME IS SPACE : A cognitive interpretation of /nâa/ 'front' and /lăŋ/ 'back' in Thai

Traditionally, the view of Metaphor is a figure of speech in which one thing is compared to another by saying that one is the other. The importance of metaphor studies in cognitive linguistics maybe the result of the nature of it. In Cognitive Linguistics' view of Metaphor by Lakoff and Johnson (1980) has challenged all these aspects of the traditional theory in a coherent and systematic way. They showed convincingly that metaphor is pervasive both in thoughts and everyday language. It is a property of concepts, not of words. Its function is to understand concepts and it is an inevitable process of human thought and reasoning.

Since the publication of Lakoff and Johnson (1980), the mapping between source and target domains has been used in cognitive linguistics as an analytical tool to account for abstract concepts such as time. Temporal language is often couched in spatial metaphors. The conceptual metaphor TIME IS SPACE maintains that time is understood in terms of motion in space, where motion refers either to the observer who moves through time or to time that moves past the stationary observer. The most important metaphorical source domain is that of space, and the conceptual metaphor TIME IS SPACE is conceptually well-motivated.

The objective of this paper is to present the conceptual metaphor of TIME IS SPACE in Thai language. It is different to other cultures and languages as many languages are often believed to code the future as being in front and the past as being behind. But Thai is contradictory and a very exceptional pattern, the evidence shows that Thai speakers allude to time on a horizontal axis where the future is in front and the past can be either front or back in relation to the body and motion. There are two nominals

/nâa/ 'front' and /lăŋ/ 'back' assigned for time, the former /nâa/ 'front' is for future while the latter /lăŋ/ 'back' is for both past and future. Motion also plays a greater role in understanding of time. Thai uses the two basic models of conceptualising time as motion: the moving-time model and the moving-ego model. The results provide converging evidence that people use spatial metaphors in temporal reasoning. Implications for the status of metaphoric systems are discussed.

References:

- Boroditsky, Lera. 2000. "Metaphoric structuring: understanding time through spatial metaphors." *Cognition* 75.1: 1–28.
- Gentner, Dedre, Mutsumi Imai and Lera Boroditsky. 2002. "As Time Goes By: Evidence for Two Systems in Processing Space→ Space Metaphors." *Language and Cognitive Processes* 17.5: 537–565.
- Lakoff, George, Mark Johnson. 1980. *Metaphors We Live By*. Chicago: University of Chicago Press.
- Lakoff, George. 1993. "The contemporary theory of metaphor." *Metaphor and Thought* (2nd ed.) Ed. Andrew Ortony. Cambridge: Cambridge UP. 202–251.
- Radden, Günter 2003. "The Metaphor TIME AS SPACE Across Languages." *Zeitschrift für Interkulturellen Fremdsprachenunterricht* 8.2/3: 1–14.
-

Waldemar SKRZYPCZAK
Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu

Polysemy-synonymy Interface. The case of the semantic field of the concept of <Importance>

The paper aims to present a dynamic model of a hypothetical polysemy-synonymy interface. Following the claim that '*we know the word by the company it keeps*', and thus '*every lexical item can be n-times polysemous*' – it is hypothesized that *polysemous* senses of lexical items, that emerge as a result of collocating with other lexical units within grammatical constructions, activate *synonymous* counterparts, i.e. the ones that are semantically closest to the former by virtue of filling parallel slots in collocations. Hence such polysemous senses of, say, the adjective <fresh>, as in *a fresh glass* (=clean), *a fresh student* (=novice), *fresh lettuces* (new/green), or *fresh weather* (=cold/crispy) – can produce further associative links in the way of a combinatorial explosion, as each of the aforementioned synonymous units interfacing its particular counterpart of the <fresh> sense will separately trigger off the process of producing new polysemous senses. The issue will be further illustrated in a case study of a semantic field of synonyms of the Concept of <IMPORTANCE> which comprises sixteen lexical items. As the study will demonstrate it will be possible to bring many things together, such as: (a) meaning motivation arrived at through etymological analysis, (b) identification of the basic space~time domain at the core of each unit, and, finally, (c) the allocation of a given synonym within the broader time~space, energy~mass framework of reference. It is posited that the diverse synonyms of the concept under investigation can be mapped onto the framework of reference in such a way that the final representation of the 'collective' image (i.e. resulting from the mutual over-imposition of all the sixteen synonyms) boils down to the image reflecting some kinesthetic embodiment, i.e. an image preserving basic spatial orientations. Given that linguistic units are topological in nature (in the sense of preserving shape neutralities, size neutralities, closure neutralities, etc), it can be further hypothesized that synonyms (at large) display implicit tendencies to form coherent systems, akin to metaphorical coherences.

Partial metaphor - what case forms may reveal about a conceptualization

Metaphors are often elusive and difficult to detect. Regarding this problem, a group of researchers in the field calling themselves *Pragglejaz* present a method (Metaphor Identification Procedure) for determining whether the use of a specific word is figurative or not. A pivotal step in following this procedure is the recognition whether a given lexical unit represents a *basic contemporary meaning* or, rather, a meaning which in a specific context *contrasts with the basic* one. The method works well for the provided English example. (http://www.lancaster.ac.uk/staff/eiaes/Pragglejaz_Group_2007.pdf.)

Nevertheless, it might be suggested that an additional clue in identifying a metaphorical sense of a word can be its grammatical form, specifically the case form of a noun, a hint not available in English. The issue can be illustrated with examples of the use of trade names marked for masculine gender in Polish, e.g., *Kupił fordą* 'He bought a Ford', where the accusative form of the noun is characteristic of masculine animate, also personal, rather than inanimate nouns. Therefore, it can be concluded that the noun form is in this context indicative of the use of the animistic conceptual metaphor A CAR IS A LIVING CREATURE. However, the metaphor is undetectable when a trade name is pluralized, as in *Kupił dwa fordys* 'He bought two Fords', where the numeral is in the form normally collocating with masculine non-personal, animate or inanimate, nouns, and the plural form *fordys* also follows the masculine non-personal animate/inanimate noun pattern, as in *dwa psy/samochody* 'two dogs/cars'.

What these data from Polish seem to suggest is the possibility of using grammatical form as a hint in metaphor recognition; they may also indicate that the metaphoric (in this case animistic) nature of conceptualizations represented by certain lexemes is unstable, even in very similar contexts.

Konceptualizacja wrażeń słuchowych w języku polskim

Zmysł słuchu jest zaliczany obok wzroku do zmysłów wyższych. Z tego powodu doczekał się w literaturze językoznawczej wielu opracowań. Do najobszerniejszych należy zaliczyć prace Kładocznego (2012) oraz Żurowskiego (2012). Mimo tego zdaje się on być wciąż przyćmiony przez badania nad modalnością wzrokową. Dlatego uważam, że należy poświęcić modalności słuchowej nieco więcej uwagi. W moim wystąpieniu chcę pokazać, w jaki sposób konceptualizowany jest zmysł słuchu w języku polskim. Wykorzystam do tego teorię metafory konceptualnej. Analiza zostanie przeprowadzona na materiale językowym dostępnym w korpusie NKJP. Analizie będą podlegały rzeczownikowe „leksemy słuchowe”, które zostaną wyodrębnione w oparciu o metodę identyfikacji leksemów percepcyjnych dla potrzeb metafor synestezyjnych opisaną w Strik Lievers/Huang (w druku). Moim celem jest wykazanie sposobów konceptualizacji zmysłu słuchu w oparciu o kolokacje „leksemów słuchowych” z czasownikami nienależącymi do domeny słuchowej, które w tym kontekście mogą być pojmowane jako metaforyczne (np. czasowniki ruchu). Na tej podstawie będzie można wyciągnąć ogólne wnioski pozwalające stwierdzić, w jaki sposób modalność słuchowa jest pojmowana metaforycznie w języku polskim. Podobne badania zostały przeprowadzone w domenie zmysłu węchu (Badyda 2013; Staniewski w druku). W oparciu o własną intuicję językową oraz o wyżej wymienione badania nad modalnością olfaktoryczną można przypuszczać, że metaforyczne pojmowanie zmysłu słuchu w języku polskim będzie, przynajmniej częściowo, wykazywało podobieństwa do metaforyki w obrębie zmysłu węchu. Na to wskazują intuicyjnie Bugajski (2004) oraz Badyda (2013). Mimo tego, że Kładoczny (2012) nie koncentrował się na aspektach metaforycznych, jego obszerna analiza pozwala dojść do podobnych konkluzji. Tę tezę podpierają również podobieństwa w percepcji w zakresie obydwu modalności: źródło i doznający są odrębnymi jednostkami, co powoduje, że bodziec musi dotrzeć do percypującego z pewnej odległości. Pozwala to założyć występowanie metafory DŹWIĘK TO PORUSZAJĄCY SIĘ BYT (np. dźwięk dociera, dochodzi) z jej uszczegółowieniami. Ponadto z racji tego, że percepcja słuchowa podlega również ewaluacji, wrażenia mimowolne a zarazem negatywne mogą leżeć u podstaw metafory DŹWIĘK TO WRÓG (np. dźwięk przedzierał się). Powyższe metafory nie wyczerpują oczywiście możliwości konceptualizacji wrażeń słuchowych, dlatego potrzebne są dalsze badania w tym zakresie.

Literatura:

- Badyda, Ewa. 2013. *„Upadły anioł zmysłów”? Metaforyka zapachu i percepcji węchowej we współczesnej polszczyźnie*. Gdańsk: Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego.
- Bugajski, Marian. 2004. *Jak pachnie rezeda? Lingwistyczne studium zapachów*. Wrocław: Atut.
- Kładoczny, Piotr. 2012. *Semantyka nazw dźwięków w języku polskim*. Łask: Oficyna Wydawnicza Leksem.
- Staniewski, Przemysław. (w druku): *Das Unantastbare beschreiben. Gerüche und ihre Versprachlichung im Deutschen und Polnischen*. Frankfurt am Main: Peter Lang.
- Strik Lievers, F., Huang, Ch.-R. (w druku): “A Lexicon of Perception for the Identification of Synaesthetic Metaphors in Corpora.” *Proceedings of the 2016 Language Resources and Evaluation Conference*.
- Żurowski, Sebastian. 2012. *Wyrażenia percepcji słuchowej w języku polskim*. Toruń: Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Mikołaja Kopernika.
-

Michał SZAWERNA
Uniwersytet Wrocławski

Visual metaphorization of time in comics

In this presentation, situated in the area of multimodal cognitive linguistics, I wish to contribute to the intersection of conceptual metaphor theory and comics studies by commenting on the ways in which conceived time, that is, time understood as the object of cognitive activity, is represented in a medium that is wholly dependent on the use of non-animated visual forms. For the purposes of my exploration, I adopt the cognitive view of metaphorization as the emergence of a triadic structure, which consists of the source, the target, and the mappings. Viewed in this way, the establishment of metaphoricity is modality independent – the same metaphors, understood as triadic structures, may materialize in various semiotic systems, of which language is simply the one that has so far received the greatest amount of attention. It stands to reason, then, that representations of conceived time in comics and in language may be related as manifestations of modality-independent metaphors. In order to verify this hypothesis, I will compare and contrast the ways in which entities featuring time as a prominent element of their conceptual makeup (individual motional, acoustic, and psychological events; individual situations; sequences of such events and situations) are depicted in comics and in conventional linguistic expressions which have been theorized for well over three decades as verbal manifestations of various conceptual metaphors.

Adam SZUMOREK

Spurgeon's College / Akademia Homiletyczna / Społeczność Chrześcijańska TOMY

Categories and prototypes in Biblical analysis and sermon preparation

The purpose of my paper is to discuss how identifying categories and prototypes in biblical texts enhances the process of exegesis and contributes to a sermon preparation. In the first part of my paper examples of various categories that can be identified in biblical texts will be provided and several processes that these categories undergo will be explained.

The second part of my paper concerned with prototypes will be focused on employing the concept of prototypes in analyzing a historical context of biblical texts. Issues such as recovering prototypes of the original audience and recognizing interplay between typical use of a concept and its ideal use in a given passage will be presented.

However, the ultimate objective of my paper is to prove that identifying categories and prototypes impacts ways of developing our ethical systems, teaching moral values, and crafting sermon applications. Based on a theological reflection of key aspects of God's revelation and insights from cognitive linguistics, it will be shown that as opposed to common understanding the essence of a Christian life is not just following the rules and commandments, but Christian teaching is prototype-based in its core. This fact should be reflected in ways we conceptualize Christian life, teach about it, and develop sermon applications.

O ciepłych atakach, długich ogonach i tłustych dołach w języku perkusistów

W ramach językoznawstwa kognitywnego wiele uwagi poświęca się figuratywnemu charakterowi języka. Zjawiskami analizowanymi w tym zakresie są m.in. metafora (w tym metafora synestezyjna) i metonimia (np. Lakoff, Johnson 1980; Lakoff 1987; Lakoff, Turner 1989; Lakoff, Johnson 1999; Kövecses, Radden 1999; Barcelona 2000; Kövecses 2010, 2015; Zawisławska 2015). Jednym z obszarów języka polskiego, który można badać z tego punktu widzenia, jest język muzyki (cf. Biłas-Pleszak 2005, 2007; Prochowicz 2013). Przedmiotem refleksji przedstawionych w niniejszej prezentacji jest język, którym posługuje się jedna z grup muzyków – perkusiści. Jego istotną cechą jest przenośny charakter bardzo rozbudowanej terminologii stosowanej do opisu dźwięku. Charakterystyka tej terminologii stanowić będzie główny cel wystąpienia.

W badaniu wykorzystano materiał leksykalny pochodzący z artykułów zamieszczonych na stronach internetowych polskich czasopism muzycznych skierowanych do perkusistów. Analizie poddano wyrażenia używane przez specjalistów testujących poszczególne części zestawu perkusyjnego oraz przez innych perkusistów, którzy dzielili się swoimi odczuciami dotyczącymi charakteru dźwięków wydawanych przez te instrumenty. Jak pozwala zauważyć analiza, opisywane przez muzyków doznania słuchowe w dużej mierze konceptualizowane są w kategoriach wrażeń pochodzących z innych modalności zmysłowych niż słuchowa. Ponadto, znaczna ilość wyrażen używanych do opisu doznań słuchowych odsyła do domen pochodzących z innych obszarów doświadczenia ludzkiego.

Krystyna WASZAKOWA
Uniwersytet Warszawski

Kreowanie znaczeń w kontekście. Innowacje słowotwórcze w Internecie

Autor w swoim referacie przyjmuje dwie perspektywy oglądu wymienionych w tytule referatu innowacji: 1) jako rezultatów kreatywności nadawcy, 2) jako obiektu intelektualnego działania (lub działań) odbiorcy lub odbiorców aktu, do którego klucz stanowi tekst internetowej wypowiedzi publicystycznej. W drugim przypadku chodzi o zbadanie, jakie możliwości mają użytkownicy języka, gdy chcą zrozumieć formalnie i/ lub semantycznie złożone innowacje słowotwórcze, zwykle użyte w funkcji perswazyjnej w konkretnej wypowiedzi, a więc w określonym kontekście. W analizie innowacji słowotwórczych zwracam uwagę na: a) istotną rolę wiedzy o świecie, obecnej w umyśle nadawcy / odbiorcy; b) wartości aksjologiczne, zawarte w wyrazie motywującym i motywowanym; c) rolę kontekstu (werbalnego i niewerbalnego) w interpretacji skomponowanych ad hoc innowacji słowotwórczych w Internecie, współtworzących multimodalny przekaz nadawcy.

On the brink of-noun vs. on the verge of-noun: A distinctive-collexeme analysis

This paper adopts a constructional approach to grammatical structure (Goldberg 1996; 2006) and a corpus-based method for investigating pairs of semantically similar constructions and the lexemes that occur in them. The method, referred to as *distinctive-collexeme analysis* (Gries and Stefanowitsch 2004), is used to identify lexemes that indicate a strong preference for one construction as opposed to the other: in other words, to examine subtle distributional differences between two semantically or functionally near-equivalent constructions. To this end, the data are extracted from the well-balanced corpus of Contemporary American English (COCA). On the basis of the case study dealing with the *on the brink of-* noun construction versus the *on the verge of-* noun construction, the paper attempts to show that there are lexemes that exhibit a strong preference for one construction as compared to the other. Moreover, the results of the distinctive-collexeme analysis of this pair of constructions reveal that the frame-constructional semantics is an influencing factor in the choice between these two patterns.

References:

- Goldberg, Adele. 1995. *Constructions: A construction grammar approach to argument structure*. Chicago: University of Chicago Press.
- Goldberg, Adele. 2006. *Constructions at work. The nature of generalization in language*. Oxford: Oxford UP.
- Gries, Stefan Th., and Anatol Stefanowitsch. 2004. "Extending collostructional analysis: A corpus-based perspective on alternations." *International Journal of Corpus Linguistics* 9.1: 97–129.
-

On the inter-lexical polysemy of the lexical items *Europe* and *EU*

The paper addresses the role of inter-lexical polysemy in knowledge representation in terms of the lexical items *Europe* and *EU*. The study is based on a corpus of news items retrieved from the *Guardian* from May 2004 through December 2009 (approximately 1 million words). To facilitate the process of data analysis, WordSmith Tools 4.0, computer software offering a number of text analysis tools, such as wordlist analysis, keyword analysis, or concordance analysis, has been used. The study takes its theoretical underpinnings from LCCM Theory, a theory of lexical representation and semantic composition, which delineates the roles the linguistic and the conceptual systems play in meaning construction (e.g., Evans 2009, 2013).

The paper investigates whether the lexical items *Europe* and *EU* manifest inter-lexical polysemy as defined in Evans (2015a, 2015b). It is argued that, while the lexical item *EU* is conventionally associated with only one lexical concept, the lexical item *Europe* selects for different lexical concepts, namely, EUROPE and EU, associated with a single phonological vehicle, the phonological pole of Langacker's (e.g., 2008) symbolic assembly. The paper demonstrates that there is an interplay between the two lexical items in terms of inter-lexical polysemy, whereby a single lexical concept is associated with different phonological vehicles. The methodological challenge the article addresses concerns the ontological status of the two lexical concepts the lexical item *Europe* is conventionally associated with. Verifying the existence of the two lexical concepts constitutes a prerequisite for inter-lexical polysemy of the two lexical items.

References:

- Evans, Vyvyan. 2009. *How words mean: Lexical concept, cognitive models and meaning construction*. Oxford: Oxford UP.
- Evans, Vyvyan. 2013. *Language and time: A cognitive linguistics approach*. Cambridge: Cambridge UP.
- Evans, Vyvyan. (2015a). "Conceptual vs. inter-lexical polysemy: An LCCM Theory account." *Language and thought: Contemporary cognitive linguistics*. Eds. A. A. Kibrik, A. D. Koshelev, A. V. Kravchenko, J. M. Mazurova, and O. V. Fedorova. Moscow: Language of Slavic Culture. 350–387.
- Evans, Vyvyan. 2015b. "A unified account of polysemy within LCCM Theory." *Lingua* 157: 100–123.
- Langacker, Ronald W. 2008. *Cognitive grammar: An introduction*. Oxford: Oxford UP.
-

Łukasz WIRASZKA
Uniwersytet Jagielloński w Krakowie

Motywacja wyboru przyimka w angielskiej konstrukcji *research on/into* z perspektywy korpusowej semantyki

Referat prezentuje analizę semantyczną z zakresu synonimii gramatycznej na przykładzie angielskiej konstrukcji z rzeczownikiem *research* “badania” oraz przyimkiem *on/into*. Ponieważ grupa nominalna wyrażająca obiekt badań, do których odnosi się omawiany rzeczownik, może zostać wprowadzona za pomocą jednego z alternatywnych przyimków, powstaje pytanie o semantyczną motywację jego wyboru. Zasadność tego pytania wynika zarówno z podstawowych założeń językoznawstwa kognitywnego (zgodnie z którymi każda forma językowa – w tym wyrażenia należące do zamkniętych klas gramatycznych, takich jak przyimki – ma znaczenie, a wybór spośród repertuaru dostępnych środków językowych oznacza możliwość dokonania odmiennych konceptualizacji tych samych treści pojęciowych), jak i z samego faktu, że wyboru przyimka nie tłumaczą w tym przypadku źródła przyimka nie tłumaczą w tym przypadku źródła leksykograficzne. Aby więc rzucić nieco światła na różnice semantyczne między konstrukcjami *research on/research into*, przeprowadzono badania korpusowe oparte na tekstach naukowych/akademickich zaczerpniętych z British National Corpus. Próbkę obejmującą kilkaset przypadków użycia badanej konstrukcji poddano wielowymiarowej analizie korespondencji (MCA), która ujawniła określone prawidłowości w obrębie struktury semantycznej. Istotność tych prawidłowości poddano następnie weryfikacji za pomocą regresji logistycznej (LogReg). Źródłem inspiracji dla autora były prace S. Griesa, A. Stefanowitscha, D. Divjak oraz D. Glynn, a także tzw. zwrot empiryczny w językoznawstwie

Katarzyna WIŚNIEWSKA
Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie

Language classroom dynamics: an attempt at analysing the language-emotional-communicative processes in a classroom environment

The objective of the presentation is to make an attempt at analysing the dynamic interaction between the language-emotional-communicative processes which occur in language classrooms and both the natural conditions as well as student-/teacher-generated factors in classroom environments. In the presentation, a linguistic experiment conducted in three language classrooms with English as the students' second language is described and an analysis of the research outcome is undertaken. Among the natural conditions in the language classrooms examined in the experiment are (1) the number of students in each of the three language groups and (2) the natural stage in the course of language teaching different in each group. The examined student-generated factors apply to (1) the socio-communicative processes within the language group and (2) the interaction among the students while dealing with a language task; whereas the teacher-generated factors are analysed with regard to the teacher-student interaction on different levels in the course of the task. The analysis of the research outcome serves a better understanding of the mechanisms which govern successful communication in English as the second language. Thus, the intention of analysing the experiment results might also be considered a voice in the discussion on homeostatic tendencies in a language classroom.

Fever vs. Lauffeuer [wildfire] or indirectly about sex: a cognitive analysis of selected song lyrics in English and German

The aim of the paper is to present a linguistic analysis of US-American and German songs in which sexual intercourse is the main topic. The act, however, is described in an indirect way. The aspects of interest here are the mode and (cognitive-linguistic) means used to talk about sex, as well as reasons behind choosing to talk about the issue not *expressis verbis*. The research material is constituted by four texts: "Fever" and "The Original High" (English) performed by Adam Lambert, "Lauffeuer" and "Hungriges Herz" (German) performed by Mia, as well as song lyrics in English written by German authors. The method of analysis is an eclectic one taking as the basis the elements of: 1. the interdisciplinary approach to literary texts proposed by Elena Semino (1997) with the focus on mental schemas/scenarios, 2. the approach proposed by M. H. Freeman (2000; 2006) with the focus on cognitive metaphors analysis and the "emergent structure of meaning" (2006: 117 f), 3. the linguistic multi-level discourse analysis (DIMEAN) as formulated by Warnke/Spitzmüller (2008).

Although the presented research is a qualitative case study and not a large-scale quantitative study, we believe that on the basis of its results some generalisations can be suggested in the light of the observations made during the analysis. Many similarities between US-American and German lyrics can, for instance, be noticed with respect to the conceptual metaphors used, to the construction of the emerging schema/scenario in the texts or the use of rhymes/foreign words. The lyrics in English but written by German songwriters, in turn, signal which differences may be culturally/ethnically conditioned.

References:

- Chastagner, Claude. 1999. "The Parents' Music Resource Center: from information to censorship." *Popular Music* 18.2 (May): 193–209. Available online at : <halshs-00176147> (date of access: 1.02.2016).
- Freeman, Margaret H., Masako Takeda. 2006. "Art, science, and Ste. Emilie's sunsets: a Haj-inspired cognitive approach to translating an Emily Dickinson poem into Japanese." *Style* 40.1–2 (Spring/Summer): 109–127.
- Freeman, Margaret H. 2000. "Poetry and the scope of metaphor: Toward a cognitive theory of literature." *Metaphor and Metonymy at the crossroads*. Ed. Antonio Barcelona. Berlin, New York: Mouton de Gruyter. 253–281.
- Semino, Elena. 1997. *Language and world creation in poems and other texts*. London, New York: Longman.
- Warnke, Ingo, Jürgen Spitzmüller. 2008. "Methoden und Methodologie der Diskurslinguistik – Grundlagen und Verfahren einer Sprachwissenschaft jenseits textueller Grenzen." *Methoden der Diskurslinguistik*. Eds. Ingo Warnke, Jürgen Spitzmüller. Berlin, New York: Mouton de Gruyter. 3–34.
-